

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K., pol leta 2 K. in za četr leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K., za druge izvenavstrijske 6 K. Kdor hodi sam poni, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravljenje "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje "Katolske Škoškega društva" dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5, — Rokopisi se ne vračajo. — Upravljenje: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin, za dvakrat 25 vin, za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj, — Nasaprte reklamacije so poštnine proste.

Kmetje, pozor!

1. Glavna posojilnica je liberalna posojilnica v Ljubljani, članica liberalne Zveze, ni, kakor bi človek po imenu sodil, Bog ve kako velik zavod, temveč posojilnica srednje vrste. Naša Zadružna Zveza v Ljubljani, in njene članice, ki so v rokah krščanskih mož, nimajo s to liberalno posojilnico nebene zveze.

2. V interesu slovenskih organizacij je, da se brezvestnemu hujskanju "Štajercu" naredi konec in krvce izroči sodišču. Prosimo vse somišljenike, da takoj naznanijo vse osebe, ki hujskajo proti slov. posojilnicam, navedejo besede, katere so govorile in priče, Zadružni Zvezi v Mariboru, da ista celo zadevo izroči sodišču.

Štajerc in slovenske posojilnice.

V zahvalo za to, da redi slovensko kmečko ljudstvo neštevilno nemških in posilinških trgovcev in obrtnikov, v zahvalo za to, da so mnogi od teh obogateli od slovenskega denarja, so začeli ti ljudje po svojem trobilu "Štajerc" najostudnejši boj zoper slovenske posojilnice. Nesramnost teh ljudi je tem večja, ker namehoma lažejo: "Štajerc" krušni očetje dobro vedo, da Zadružna zveza v Ljubljani ni nič udeležena pri Glavnem posojilnici in nemški Centralkasi v Celovcu, dobro vedo, da tudi njene članice na Sp. Štajerskem nimajo z Glavnem posojilnico in nemško Centralkaso v Celovcu nobene zveze, dobro pa tudi vedo, da noben vlagatelj ne bo ničesar izgubil, močne še tudi člani ne bodo veliko plačevali, ako se izvede sanačna akcija. Zlobnost teh ljudi, ki se skrivajo za listom "Štajerc", katerega vsled porotniških razmer ni mogoče tožiti, izkorisča žalosten slučaj Glavne posojilnice in slika propad vseh posojilnic, ne da bi se za to navedla dejstva. Mijavno pozivamo uređnika "Štajerca", oziroma sotrudnike, naj na javnem shodu ali pa pred dvema zanesljivima pričama dobesedno izjavijo to, kar pišejo v "Štajercu". Uverjeni naj bodo, da se botako od vseh posojilnic, o kojih lažejo, vložila proti njim tožba in jim je več mesecev presto stan-

vanje na državne stroške zagotovljeno. "Štajerc" uređnik to dobro ve, zato svari v zadnji številki svoje pristaše z besedami: "nikar se nerazgovarja in s praviko posojilnicah", to se pravi: o tem, kar se piše v "Štajercu" o posojilnicah, se ne razgovarjajte, ker lahko pridevete v luknjo. Z ozirom na ta poziv pa pozivamo mi svoje somišljenike, da naznanijo vsakega človeka, kateri bi izpodkopaval ugled našim posojilnicam. Zadružni zvezi v Mariboru, navedejo besede, katere je govoril in priče, da moremo celo zadevo izročiti sodišču. Na Koroškem je mnogo nemškutarjev jedlo ričet radi obrekovanja slovenskih posojilnic, tudi na Štajerskem bomo za to poskrbeli. Kaj pa je vzrok te gonje "Štajerca"? Ne slabost stanje slovenskih posojilnic, temveč popolnoma začeno nemško gospodarstvo. Kdor zasleduje javno življenje, ve, da liberalci in nemškutarji zaženejo velik vrišč, kadar se bliža kak polom ali pa hočejo davkopalčevalec z novimi dokladami in plačili obremeniti. Ker so nemška mesta v obupnem gospodarskem stanju, ker so nemške kase popolnoma prazne, zato hočejo z lažnijimi poročili odvrniti pozornost od nemškega gospodarstva. Vsak trezno misleč človek vendar ve, da se ne sme posameznega slučaja posplošiti. Krivično bi bilo, ako bi se pisalo, ker je nemški župan Mraulagg poneveril pri nemški kasi v Št. Lenartu mnogo tisočakov, in so trpeli škodo celo vlagatelji, da vsi nemški župani tako delajo in so nemške kase neverne za vlagatelje. Krivično bi bilo, če bi pisali, ker je nemški podžupan Kaiser v Ptiju ogoljafal mnogo ljudi in pobegnil v Ameriko, da bodo vsi nemški meščani in trgovci enako storili. "Štajerc" seveda, katerega je rodila nepoštenost, je edini zmožen tega, da eden slučaj, pri katerem pa ne bodo prizadeti vlagatelji, kakor so bili pri nemški kasi v Št. Lenartu, izrabljali in hujskali proti vsem posojilnicam. Iz cele njegove pisave je razvidno, da hoče le ljudstvo privesti do tega, da dvigne hranilne vloge v slovenskih posojilnicah in nese v nemške kase, da si nemško gospodarstvo pridobi zopet sredstev za nadaljni boj proti Slovencem in za dosego njih cilja: izriniti slovenske kmete iz lastne zemlje, napraviti iz samostojnih slovenskih gospodarjev hlapce, dninarje in viničarje. Uspehi nemškega dela se najbolj kažejo v mariborski okolici, kjer ni več kmetov in samostojnih posestnikov, ampak sami viničarji. Slične razmere so pri Gornji in Spod. Sv. Kungoti kot sad nemškega dela.

Vsled naravnosti divje gonje Štajercijancev smo bili prisiljeni, pojasniti odkrito našemu ljudstvu položaj. Vse one pa, ki imajo hranilne vloge v slovenskih posojilnicah, opozarjam na sledeče:

PODLISTEK.

Ob slovesu.

Črtica. Spisal Starcgorški.

(Dalje.)

"Jaz ti pravim, da boš Zefiko dobil. Le pogum in hajd po šopek, Jaz grem teboj, da te ne bo strah."

In prijet ga je za roko in ga vlekel seboj, Pavel se mu je pa ustavil.

"Ali Fran . . ."

"Z menoj moraš. Saj nisi baba, da bi se bal. Pojd in zapojava katero. Akoravno nisem novinec, pa star vojak zna tudi peti. Jujuhu-uhuj."

"Izbrani smo junaki mi,
najboljša vaška kri,
pogumni smo vojaki mi,
nikjer enakih ni!"

Po tih noči se je razlegal dvospev, katerega sta pela novinec in star vojak. Tako sta prišla do gofstilne, kjer so pili odhodnico. Ker sta bila Pavle in Fran med fanti res priljubljena, ju je takoj vse klicalo pit. In zopet je zadonela pesem. A tu se ni pelo divje, ampak lepo ubrano, kakor se spodobi slovenskemu mladeniču-novincu. Peli so in pili, da potope žalostne misli na ločitev. Ko se je Pavle v družbi nekoliko razvedril, mu je šepnil Fran:

"Čas je, da greva, Zefika šteje morebiti v svoji soboci solzice in moči šopek, dočim se trdorsčni ljubimec tukaj zabava."

"Pa pojdiva!" de Pavle.

"Tako je prav, le pogum! Hej tovariši, krijuška . . ." je zapel in takoj se jih je še več oglasilo.

Med petjem sta se zmuznila od družbe. Zunaj ju nekdo ustavil.

"Kam pa že sedaj?"

"Prideva še, le pojdi noter, pa molči. Greva k Ijub'ci v vas!"

Iz gostilne se je slišala pesem.

"Jaz se vrnem. Menda ne boš mevža, da bi ne šel pod okno; hud bom na te, če boš še dalj časa mudel, ki te ljubi. Jutri zgodaj pridem k tebi."

Na svidjenje in dobro opravi!"

Ločila sta se.

V lepi dekliški sobici je še vedno slonela ob svojih evetlicah deklica. Zraven nje je ležal že pravljeno šopek, lep šopek, saj ga je zvila ljubeča roka. A njega, kateremu je bil povit, od nikoder ni.

"Užaljen je in ne bo ga več", je vzdihnila devojka. "Zakaj sem se mu tedaj odrekla? Kriva je moja trma, ker mi je laskalo, da me je tako ponizno prasil, naj ga ljubim. Oh, Pavle . . ."

Tam na jasnem nebu, kjer je migljalo toliko svetlih milijonov, daleč tam pri severo-vzhodni strani, se je utrnila blešeča zvezda in popisala velik ognjen krog ter izginila v neskončnem svetu. Zvezda se je utrnila . . . V tistem hiper se je utrnila tudi solza v očesu mladega dekleta ter tekla počasi po bledem licu in kanila na šopek. Pozno je že . . . zelo pozno . . .

Na vasi so ukali fantje, in petje se je slišalo. Solza za solzo je pada na šopek, a Pavleta ni.

Legla je v posteljo, pa zaspasti ni mogla. Ali ni nekdo potrkal in poklical njeni ime . . . Posluša, Vse tisto. Vendar, čuj . . .

1. Vlagatelj ne more pri posojilnici ničesar izgubiti, v nevarnosti so le člani, kateri jamčijo s celim svojim premoženjem. Še celo pri liberalni Glavni posojilnici, pri kateri so uganjali liberalni meščani špekulacije in je nastal velik primanjkljaj, ne bodo vlagatelji nič izgubili.

2. Če bi imel "Štajerc" namen, obvarovati ljudstvo izgube, bi pozival vse posojiljemalce pri posojilnicah, da naj vrnejo vsa posojila in odstopijo. Storiti bi moral to tem bolj, ker je pri slovenskih posojilnicah skoraj ena četrtina posojiljemalcev Nemcov in nemškutarjev. "Štajerc" uredniki so prepričani, da slovenske posojilnice dobro poslujejo, da ni nobene nevarnosti, hujskajo pa le radi tega, da bi dvigali vlagatelji svoj, v slovenskih posojilnicah naložen denar in ga nosili v nemške kase.

3. "Štajerc" je glasilo nemškutarjev trgovcev, obrtnikov in gostilničarjev v mestih in trgih, torej slojev, ki so veliki politični in gospodarski nasprotniki kmečkega stanu. Ravno ti sloji so kmetom ocitati radi visoke cene živine oderušto, ravno ti sloji so delali za uvoz argentinskega mesa, da bi s tem oškodovali kmete. Neverjetno je pač, da bi te ljudi naenkrat prešinila ljubezen do kmetov, temveč iz sovrašta do kmetov, iz želje, uničiti slovenske zavode, so začeli boj.

4. Kdor zasleduje gibanje Štajercijancev, mora priznati, da bi "Štajerc" niti besede ne črnili, ako bi le desetina tega, kar piše, bila resnična. Če bi res slovenske posojilnice slabno gospodarile, bi bilo to le korist "Štajerc" stranke in bi "Štajerc" silno čakan, kedaj bi nastal kak polom, ker bi neuspehl slovenske gospodarske organizacije pridobili "Štajerc" stranki mnogo pristašev.

Toliko v pojasnilo našim pristašem. Trgovce in obrtnike pa, ki vzdržujejo "Štajerc", pozivamo v njihovem interesu, da naredijo konec hujskarijam "Štajerc". Če teh hujskarij ne bo kmalu konec, bo pa prej konec naše potrežljivosti!

Politični ogled.

— Državni zbor odgoden. Slovenska Enota je storila v svoji seji dne 23. t. m. sklep, da noče dopustiti, da bi se začasni proračun rešil do 31. t. m. In res so že kar prihodnji dan začeli člani Slovenske Enote v proračunske odsek z obstrukcijo, ki so jo nadaljevali tudi v ponedeljkovi seji. Čehi so izjavili, da opustijo obstrukcijo le, ako se izvede preosnova ministrstva in odprava Slovanom sovražnega vladne-

"Zefika, ali spiš?"

"On je," vzklidne nalahno in odpre okno. "Pavel, vendar si prišel!" tako nežno je izrekla te besede.

"Zefika!" vzdihne Pavel in jo prime za roko.

"Jutri moram od tod in prišel sem se poslovit."

Dekle je težko soplo.

"Zefika, povej mi, ali me res ne moreš ljubiti?"

"Pavle?" vzklidne dekle. In v tem vzdihu je bilo vse, bilo je več, kakor bi zamogle povedati besede.

"Torej me ljubiš, kako srečnega se čutim."

"Oprosti, Pavel, da sem bila takšna. Saj sem te ljubila že tedaj."

Mnogo sta govorila. Zidala si gradove bodočnosti, lepe, bliščeče. Veselila sta se, da sta se našli njeni senci. Kratko veselje sicer, ker ura ločitve je ena izmed najbridejših na svetu. Kdo bi jima zameral, da sta sedaj govorila dolgo . . . dolgo . . . Saj se ne bodeta videla tako hitro. Zefika je pripela na klobuk šopek, na katerem so se lesketale v svitu zvezd solze, on jo je poljubil na belo lice. Kreplko sta si stisnila roke, obljudila si zvestobo in se ločila — — —

Zgodaj v jutro potrka Fran na vrata Pavleta.

"Pavle, vstan!" zakliče Fran.

"Ali si ti, Fran?"

"Da, odpri mi!"

Fran je vstopil in Pavle mu je veselo smehljaje stisnil roko.

"No, vidiš, ali ti nisem prav pravil. Sedaj pa imaš najlepši šopek od najlepšega dekleta."

"Da," vzdihne Pavel. "Ali to kratko veselje;

ga postopanja. Ker pa ministrski predsednik noče nič slišati o tem, je raje s cesarskim dovoljenjem odgodil v ponedeljek državni zbor. Odgoditvi utegne v najkrajšem času slediti razpust državnega zoora. Voki ve se bodo vršile najbrž v jeseni.

Vojna nevarnost med Rusijo in Kitajsko. Skoro gotovo vzbuhne med tem dvema državama v doglednem času vojska. Angleški listi poročajo, da so ruske čete kitajsko mejo že prekoračile in da je neka ruska četa ustavila neko kitajsko karavano. Razburjenje je na Kitajskem veliko. Tamošnji Evropejci se že boje, da jih začeno Kitajci moriti. Zato se Rusi tudi v velikem številu izseljujejo iz Mandžurije. V Charbinu so Kitajci zopet streljali na ruske obmejne straže. Mobilizirani kitajski polki korakajo proti severu. Na mandžurski železnici so začeli že prevažati rusko vojašvo.

Na Portugalskem imajo zopet vojaško zaroto. Voditelje zarote je dala vlada že zapreti, vendar se ji najbrže ne bo posrečilo popolnoma vdušiti gibanje, ki je naperjeno proti sedanji vladi. Vjeti voditelji zarote so sami priznali, da so nameravali strmolglaviti republiko in zopet uvesti monarhijo.

Vstaja v Mehiki. Vesti iz Newsa poročajo, da zmagujejo v mehikanskih bojih vstaši. Antour so vzeli vstaši po 24urnem obstreljevanju. Branilo ga je 600 vladnih vojakov, ki so bili dobro preskrbljeni s streličom. Iz Predisio, države Tekساس, poročajo, da so nekoliko za tem, ko so amerikanske čete zabranile mehikanskim vladnim četam preko meje dovesti strelično oblegancem v Ojniagi, pritele med amerikanske vojake kroganje iz pušč. Amerikanska vlada zahteva zaradi tega slučaja pojasnile od mehikanske.

Razne novice.

Osebna vest. Vojaški kurat častiti gospod Ernst Terstenjak je prestavljen iz Gradca v Trst k garnizijski bolnici.

Občni zbor S. K. S. Z. ne bo dne 30. marca, temveč je preložen na četrtek dne 6. aprila, in sicer se bo vršil popoldne ob 3. uri v uredništvu „Slov. Gospodarja.“

Lokalni komisar za agrarne operacije gospod Sima-Gall v Celju se je z 10. t. m. preselil v Maribor. Pisarna se nahaja v Viktringhofovi ulici 17.

Odlikovanje. Dne 26. t. m. je dobil načelnik štanskega okrajnega zastopa, g. pl. Adamovič odlok, da je imenovan za komornika nadvojvode Ludvika Viktorja, edino še živega brata našega cesarja. Ko se je raznesla ta vest, polastila se je vseh velika žalost, da zgube tako plemenitega in za okr. zastop takto zaslužnega moža. Naši K. Z. je bil g. pl. Adamovič vedno velika opora. — Častitamo iskreno k viškemu odlikovanju, čeprav nas težka izguba boli.

* Zaroka. Josip Bahovec, trgovec in posestnik v Ljubljani, se je zaročil z gdč. Pepino Peštan istatom.

Smrtna kosa. Umrl je v Ljubljani po dolgi in mučni bolezni gospod Fran S. Susteršič, župnik pri Sv. Jožefu v Jolietu države Illinois Zedinjenih držav severne Amerike v starosti 47 let. Bil je neumoren naroden delavec in voditelj amerikanskih Slovencev. Bog mu bodi plačnik za njegova dela.

* Počitnice na srednjih šolah. Naučni minister je odredil, da imajo letošnje počitnice na srednjih šolah in učiteljskih trajati zopet, kakor do leta 1907, od 16. julija do 15. septembra. Da pa se dobi dovolj časa za razne izpite na teh šolah, se pouk zadnjih 10 dni pred začetkom glavnih počitnic ne bo več vršil; in se bo že prvi ali drugi dan, ki bo pouka prost, vršila sklepna služba božja in se bodo razdelila spričevala. Dijaki boko imeli torej okroglo 10 tednov počitnic. Velikonočne in binkoštne počitnice ostanejo nespremenjene. Na ljudskih in meščanskih šolah v krajih, kjer se nahaja kaka srednja šola, se bodo vršile glavne počitnice ob istem času, kakor na dotednem višjem zavodu. Naučni minister pa namerava za šol-

“Živio”, odzvalo se je iz vseh grl. „Živio, tovariš Fran. Zvesti hočemo biti cesarju, zvesti pa tudi slovenski domovini. Živio!“

In tem je zadonela pesem: „Naj čuje zemlja in nebo...“ Nekako veličastno, vendar otočno je zvenela. „In ko ločitve pride čas,“ — so se objeli, stisnili si roke. **Nekaj minut in**

Z Bogom dom, predragi kraj,

ljube moje dom...

Fantje so zaukahali in mahali s klobuki v slovo, voz pa je zdrčal naprej.

„Pozdravi mi se Zefiko,“ je šepnil Pavle prijatelju.

„Hvala. Piši kaj!“

Voz je drčal po cesti mimo hiš in iz praga ali okna je mahal bel robec v pozdrav in slovo. Marsikateremu dekletu pa je spolzela solza po licu, in spustila se je v jok, da vtolaži potro srce. Fantje so vriskali, voz pa je drčal vedno dalje... dalje... in solnce je plavalno mirno po vesoljnem nebu... saj moram še danes proč, proč od tod, proč od ljube deklice.“

„Ki pa ti bo ostala zvesta, glej, da ostaneš ti!“

Ob devetih so se zbrali pred gostilno novinci, da se popeljejo na najetem vozu v Ptuj, in od tod v Celje, kjer jih potem razdele. Matere so se solzile doma, sestre plakale.

„Mladenči, dovolite mi besedo,“ zakliče Fran. Vse utihne. Fran povzdigne kupico in vzlikne: „Dra-

sko leto 1911 in 1912 odrediti še sledeče: 1. Na onih zavodih, kjer trajajo po sedaj veljavnih predpisih tožilne počitnice od 24. decembra do 1. januarja, ostane splošno tudi 2. januar pouka prost. 2. Prvi tečaj se konča na onih zavodih, kjer se začne šolsko leto 16. septembra, torej pri nas, zadnjo soboto pred 16. februarjem; drugi tečaj se začne prihodnjo nedeljo, vendar ostane ponedeljek še pouka prost.

Komisija nakupovanja plemenskih kobil spomladi 1911. Dne 8. aprila 1911, ob 8. uri dopoldne, se bode v Ljutomeru, in dne 10. aprila, ob 8. uri dopoldne v Brežicah nakupilo 15 plemenskih kobil v starosti 4 do 8 let. Nakupljene kobile se prodajalcem prepuste pod gotovimi pogoji. Vpoštevale se bodo le kobile, rojene po žrebčarniških žrebcih angleške pokrynosti, vzhodnega ali lipickega plemena. Dom posestnika kobil ne sme biti nad 15 km od Brežice, Bučecovec ali Ljutomera oddaljen.

Tegethoffova ustanova. C. in kr. poveljstvo 3. voja razpisuje načelaj Tegethoffove ustanove za invalide. Pravico do te ustanove imajo samo invalidi, kateri so služili v enem ali drugem ozemlju poveljstev dopolnilnih okrajev štev. 27 in 47 popolnjujočem se pešpolku ali lovskem bataljonu, ki so bili vsled ranjenja pred sovražnikom poahljeni in pri zdravstvenem pregledu razredovani kot „državljan nezmožni pridobiti si kaj.“ Prednost imajo oni, ki so se pod poveljstvom umrlega podmaršala Karola pl. Tegethoffa udeležili okupacije Bosne. Dotične kolka proste prošnje, koje je naslovljeno na c. in kr. poveljstvo 3. voja, je brezpogojno do dne 8. aprila 1911 vložiti pri mariborskem okrajinem glavarstvu. Pri podelitev se ne bode oziralo na prošnje, ki doidejo po tem roku in tudi ne na prošnje doslužnikov, kateri so bili pri superarbitraciji razredovani kot „državljan zmožni pridobiti si kaj.“

S prošnjami za gostilniške koncesije preplavljajo volilci poslanke S. K. Z. Da bodo volilci na jasnen, treba slediti povedati. Soglasno z načeli S. K. Z. morejo in smejo naši poslanci take prošnje le v izrednih slučajih, na primer ako se komu godi očitna krivica, ako politične oblasti očitno pristansko postopajo, ako se v resnici gre za obstanek celih družin itd., prošnje za žganjetiče pa bi sploh nikdo ne smel podpirati, ker vendar S. K. Z. ne bo pomagala razširjati strup, katerega vedno in povsod pobija. Posebno težavno, skoro nemogoče, je vspeh doseči, ako je prošnja v prvi inštanci že odbita ali pa celo občina nasprotuje. S takimi intervencijami se zelo otežuje stališče poslanca S. K. Z. Prosimo zaupnike, da naj to stališče S. K. Z. vedno imajo pred očmi.

* Olajšave za pisma vojakov. Kakor čujemo, bodo pisma, katera pišejo vojaki svojcem, znancem ali prijateljem, odslej poštnine prosta. Te poštnne olajšave bodo deležni vojaki do narednika. Enako bodo ostate poštnne pošiljalne do 5 kg poštnine proste za vse one, ki nosijo vojaško suknjo. Domobranci polki so baje že dobili tozadne odlok.

* Južna železnica bo imela v letošnji bilanci zopet tri milijone pomanjkljiva. Posledica bo bržkone zopet podraženje voznih listkov, kar pada seveda na ljudstvo.

* Izboljšanje prometnih razmer na rogaški lokalni železnici. Rogaška lokalna železnica je sklenila vpeljati od 1. junija do 31. avgusta še tretji par vlagov; ta bo vozil od 14. do 31. maja in od 1. do 10. septembra tudi še po nedeljah in praznikih ter ob sredah.

* Zmaga S. L. S. na Kranjskem. Pri dopolnilnih deželnozborskih volitvah v dolenjskih občinah je sijajno zmagala S. L. S. s kandidatom Vehovcem, ki je dobil 4873 glasov. Liberalci si niso upali postaviti kandidata, ampak so se obesili za frak odpadlemu Mandelu, ki je dobil 1136 glasov, socialist pa 140.

* Neposredni davki na Stajerskem postanejo tekom II. četrletje 1911 dotedeli oziroma plačni v naslednjih obrokih: 1. Zemljiški, hišno-razredni in hišno-najemniški davek od najemnine onih poslopij, ki

gi mi! Ura slovesa je napočila, grenka ura za pas vse. Vendar biti mora! Spominjajte se nas, ki ostanemo doma, spominjajte se na one trenotke, na one čase, ko smo se skupno navduševali za sveto stvar, mili nam narod slovenski. Ostani tudi v tujini zvesti svojemu slovenskemu jeziku. Ohranite verno srce domovini, svoji slovenski trobojnici. In na to dvignem svojo čašo in vam napijem ter kličem: Bog vas živi!

Velikanska dedčina.

Pod tem naslovom smo poročali v štev. z dne 2. marca t. l., da iščejo v ribniškem okraju pravega sorodnika za nekim Markom Novak, ki je zapustil v Afriki velikansko premoženje 60 milijonov lir. Č. g. Peter Skuhala nam je poslal k temu poročilu še naslednje pojasnilo:

V mojih povestitih, ki so ravnomer dotiskane, pišem tudi o Vukovi babici. Ta Marko Novak je pravcat njen sin, ali pa mu je bila teta. Pri Vozličevih na Moti blizu Ljutomera ste stanovali svoj čas dve sestri vdovi: Urša Spindler in Marija Novak. Marija Novak je imela sina Marka Novaka in dve hčeri. Obe ste stanovali pri Vozliču do smrti. Urša je bila malo da ne 106 let stará. Marko Novak je rojen na Cvenu blizu Ljutomera meseca aprila 1. 1817, odšel je v Ameriko, tam se je preselil v Afriko, kjer si je gotovo nakopal tako velikansko premoženje. Pisal je pogosto domov na Vozličeve, pisal tudi, da ima toli-

so prosta hišno-najemniškega davka, in sicer: 4. mesečni obrok dne 30. aprila 1911. 5. mesečni obrok dne 31. maja 1911. 6. mesečni obrok dne 30. junija 1911. II. Občna pridobnina in pridobnina podjetb, podvrženih javnemu dajanju računov: 2. četrletni obrok dne 1. aprila 1911. III. Rentnina in osebna dohodnina, v kolikor se ti davki ne pobira na račun državne blagajnice potom odbitka po osebah, oziroma blagajnicah, ki izplačujejo davku podvržene prejemke in sicer 1. polletni obrok dne 1. junija 1911.

* Letošnji nabori se bodo vršili po naslednjem redu: v Mariboru 15. in 16. maja, v Slov. Bistrici 17., 18. in 19. maja; v St. Lenartu v Slov. gor. 22 in 23. maja; v Pesnici 26., 27., 29. in 30. maja; v Račah 31. maja, 1. in 2. junija; v Radgoni 16. in 17. junija; v Celju (mesto) 1. junija; v Celju (okolica) 8., 9., 10. in 11. maja; v Šmarju 12. in 13. maja; v Laškem 29., 30. in 31. maja; na Vranskem 2. in 3. junija; v Mozirju 6., 7. in 8. junija; v Konjicah 4., 5. in 6. maja; v Gor. Radgoni 19. in 20. aprila; v Ljutomeru 21. in 22. aprila; v Ptiju (mesto) 13. maja; v Ptiju (okolica) 26., 27., 28. in 29. aprila; 1. in 2. maja v Ormožu 24. in 25. aprila; v Rogatcu 15. in 16. maja; v Brežicah 18., 19. in 20. maja; v Kozjem 22., 23. in 24. maja; v Šoštanju 9. in 10. junija; v Slovenjem Gradcu 12., 13. in 14. junija in v Marenbergu 16., 17. in 18. junija.

* Nemške ljudske šole na Slovenskem Stajerskem. Po šematizmu, ki ga je nedavno o Stajerskem ljudskem šolstvu izdal „Steier. Lehrerbund“, je na Slov. Spodnjem Stajerskem 332 ljudskih šol. Imed teh je mimo mestnih ljudskih šol v Mariboru, Ptiju in Celju še 27 „nemških“. Od teh vzdržuje dežela 23, nemški „Schulverein“ pa 4. Te „nemške“ šole pa, ki jih večjidel posečajo – slovenski otroci, imajo nastopni okraji: Vojnik (3r.), Ormož (4r.), Konjice (4r.), Sevnica (Šulferajnska 3r.), Ljutomer (4r.), Muta (4r.), Mahrenberg (4r.), Sobota (2r.), Studenci pri Mariboru (6-r.), Leitersberg-Karčevina (3r.), Pekarje (2r.), Počobrežje (6r.), Radvanje (4r.), Razvanje (2r.), Tezen (2r.), Brežice (4r.), Rogatec-Slatina (3r.), Šoštanj (Šulfer. 2r.), Velenje (Šulfer. 2r.), Laški trg (4r.), Hrastnik (3r.), Slov. Bistrica (2r.), Pragersko (Šulfer. 2r.) in Slov. Gradeč (4r.). — Vidi se, da se „Nemcem“ med Slovenci na Stajerskem ne godi kaj slabovo. — Skoraj pol milijona Stajerskih Slovencev pa nima niti ene meščanske šole! In kdo se briga za tisoče in tisoče Slovencev, ki so uslužbeni po raznih rudokopih in industrijskih podjetjih na Srednjem in Gornjem Stajerskem? Živ krst ne. Ves slovenski naraščaj v teh krajev je skoraj povsem izročen narodni smrti... To dejstvo pa spet kaj jasno kaže, kako se v ljubljeni naši Avstriji povsod skribi za Nemce, kako pa za – Slovane.

* Pozor! Od vseh krajev se sliši, da v siljivi agenti ponujajo in v obilici razpečavajo neke dunajske križe in druge devocijonalije, kar traja že celo dve leti. Da pa razpečajo več te robe, govore, kjer se jim zdi umestno, zdaj o neki pogoreli cerkvi, ki se s tem naročilom podpira, zdaj o sv. mašah, ki se služijo; pri tem pa povsod drugače govorijo ter tisto nesrečno cerkev prestavljajo od Dunaja do Rima, kakor jim pride na jezik. Očividno je, da se tvrdka na Dunaju, ki je že preplavila Spodnji Stajer s svojimi križi in prejela po povzetju že lepe tisočake (so fare, kjer je do 100 naročnikov po 15 K) vedenoma ali nevedoma poslužuje nečedne reklame. Žalibog, da se dajo Slovenci kot agenti v to porabiti. Kakšna cerkvena družba sploh menda ne obstoji in je tisto, kar stoji tiskano na papirju (večinoma nemško, da ljudje še bolj nič ne zastopajo), namišljeno. Manjka tudi pravega podpisa in potrdila od kakega škofijstva. — Da bo temu enkrat konec in se ne bo več okoriščal tuje na račun našega vernega ljudstva, svetujemo vsakemu, ki si je kaj takega že naročil, sedaj se pa kesa, da sporoči celo zadevo na Dunaj enemu našim poslancev, da ta celo reč preiše in potem vloži na pristojnem mestu pritožbo zoper to tvrdko. Pri nekaterih župnikih

ko blaga, da ne ve, kam ž njim. Naslov jim je dal: „Pri zlati gori“ v Afriki. Rad bi vam kaj poslal, pa ne vem, ali ste že vsi mrtvi, da ne dobim nobenega pisma od vas. Njegova pisma so dobivali, a on ni njihovih pisem dobil nikoli. Znabiti je g. notar Höglberger pisal z nemškimi pismenkami, katerih pa tam nič ne pozna in morajo taka pisma zavreči, kakor sem že večkrat čital pojasnila od konzulatov.

Urša Spindler in Mico Novak so sploh imenovali „Vukovice“. Znabiti jima je bil oče Vuk. Zato pa tudi jaz pišem: „Vukove babice vi neste poznali.“

Mico Novak dve hčeri ste umrli brez potomcev. Pač je bila rodbina Novak na Cvenu. Na Cvenu je ta Afrikanec rojen, znabiti s temi v sorodu. Toda ta cvenska rodbina je tudi izumrla. Na njihovem mestu biva sedaj cerkveni ključar Slavič. V Stročji vasi je b

so se agenti res oglasili in izposlovali podpis, k drugim, ki so bolj na glasu kot skeptični, niso nič prisli, ampak so začeli svoj posel po fari v ponedeljek, ter so se do nedelje spravili že drugam, ko bi utegnil župnik že zvedeti, kaj se v fari godi; ljudstvu so pa trdili, da so župnika dvakrat iskali, pa ga niso našli doma. Ljudstvo! Pomni dobro, najlepši in najboljši so križi iz golega lesa — in domačih obrtnikov!

* **Gradec.** Slov. kat. izobr. društvo „Kres“, kateremu so koj v začetku nasprotniki prerokovali pogin, zelo lepo napreduje. O tem smo se zlasti prepričali na praznik, dne 25. t. m., ko je priredil „Kres“ svojo prvo gledališko predstavo v prostorih gostilne „Pri zeleni trati“ s tako lepim in bogatim vsporedom, da so se nekateri bali, če bo „Kres“ kos svoji analogi. Toda ko smo videli na lepem novem odrhu, ki nam ga je priskrbela Slov. dijaška zveza, nastopati čez 30 izvežbanih pevskih moči s tako točnostjo, smo bili vsi enega mnenja, da je danes „Kres“ že na tisti stopnji, da ga ne pogazi nobena sila več. Točka za točko je bila navdušeno pozdravljenia od iznenadenega slovenskega občinstva, ki je nad pričakovanje napolnilo prostorno dvorano do zadnjega kotička ter s tem pripravilo lepega gmotnega uspeha. To pot so nastopili prvič tudi naši tamburaši, ki so se dobro naučili sedem lepih komadov ter želi cel večer obilo priznanja. S posebnim veseljem smo pozdravili v svoji sredi ta večer g. prof. dr. Ho l n j e c a, kateri je bil že ob nastopu burno pozdravljen in večkrat prekinjen od navdušenih poslušalcev. Govor g. profesorja je bil namreč tako zanimiv, poučen in navduševalen, da bo brez dvoma obrodil mnogo sadu v srčih poslušalcev! Krona zabave celega večera pa je bila dr. Krekova tridejanka „Tri sestre“, katero so naši mladeniči in dekleta tako dobro pogodili, da je bilo splošno mnenje, da se boljše nikjer ne igra. Zato pa je bila tudi prosta zabava, ki se je potem razvila, res prisrčna in neprisiljena; tako se raduje samo brat med bratom. In res, če si pogledal po dvoranu, iz katere so zveneli zvoki milih slovenskih pesmic in ljubkih tamburic, moral si nehote reči: Res. „Kres“, je sedaj v Gradcu“ drugi dom poštenih Slovencev. Končno omenimo, da nam je za to igro naslikal brat našega predsednika, g. Steffler Janez, zelo lepe kulise. Pozna se, da je v tej stvari strokovnjak. Le škoda, da se je sedaj preselil v Konjice na Sp. Štajerskem, ker bi tu še gotovo rabili njegove pomoči.

* **Kako so šteli v Gradeu ljudi.** Graški števni komisarji bodo gotovo odlikovani z zaslужnim križcem, če že ne od vlade, pa vsaj od Südmarke, ker so tako „vestno“ izvršili svojo nalogo, zlasti, kar se tiče Slovencev. Nekateri so bili — to moramo priznati — toliko usmiljeni, da so trpeli v svojih polah tudi kak „Slowenisch“, če si to odločno zahteval. Drugi pak so stali na stališču, da je v Gradcu „oles tajč“ in da bi bil velik greč, če bi ne bile tudi pole take. Zato si se lahko kregal in protestiral, kolikor si hotel, opravil nisi nič. Žalostno je, da je bilo na tisoče Slovencev s tem zadovoljnih, že zato, ker se je balo sitnosti in potov. In res, tisti, ki so se pritožili zavojju tega, so bili poklicani sredi delavnika na magistrat, kjer se jim je prigovarjalo ter jim pretilo, ako nočejo biti „tajč“. In zopet je padlo par omahljivev iz strahu in miroljubnosti, in število „Nemcev“ je zopet „naraslo“. Drugi pa, ki le zahtevajo, da se jih vpriše na Slovence, ker nekateri sploh nemški ne znajo, so morali že drugič na magistrat, kjer so jih uradniki izpraševali stvari, ki jih prav nič ne brigajo, in ki niso prav nič v zvezi z ljudskim štetjem. Čudno je zlasti to, da se jim tam pravi, da so zahtevali sami od komisarja, da jih vpriše za Nemce, dasi imajo prizadeti priče, da to ni res. In tako se bo stvar še nadalje vlekla. Napisali so celo vrsto prič, ki naj do kažejo, da tudi v Gradcu bivajo Slovenci. Človek bi se smejal, tako izgleda ta stvar. Toda mi delavec vprašamo: Kdo nam bo povrnil škodo, ki jo imamo s tem, da se nas med delavnim časom kliče brez potrebe že tretjič na magistrat? Obrnili se bomo do svojih poslancev, da naučijo oni naše komisarie, kaj spada v njihov delokrog. Pustili pa ne bomo, da bi se na ta način z nami postopalo, če se poslužimo svoje ustavne pravice, ki se nikomur drugemu v toliki meri ne krati kot ravno nam Slovencem.

* **Kayserjeva obsodba** v Celovcu je napolnila „Štajerc“ s šopsarsko surovim ogorčenjem, s katerim malia po „klerikalizmu“, češ, da je ljudstvu najhujša nevarnost ne — ptujski šops, temveč koroski klerikalizem. „Štajerc“ nima toliko vesti, da bi bil povedal, da ljudstvo na Koroškem vsled nesrečnih špekulacij Kayserjevih in Weysovih ne bo trpelo prav nobene škode, ker so duhovniki in drugi požrtvovalni krščanski može darovali, oziroma zbrali toliko denarja, da bodo osrednja kasa v Celovcu sanirana. Ker nima „Štajerc“ nobene vesti, pa tudi slab spomin, ga spominjam nekega moža z istim imenom, namreč na nekdajnega ptujskega podžupana in v Ameriko ubeglega Kayserja, ter vprašamo, ali so se našli med ptujskimi Nemci in nemškutarji požrtvovalni ljudje, ki bi bili pomagali po Kayserju ogoljufanim osebam iz ljudstva? In tudi na to spominjam resni coljubnega „Štajerca“, ki je čisto zaljubljen v blaženo nemštvu in se kot ponisen kužek vedno plazi okoli oholga nemštva, da je koroski monsignor Kayser porojen iz nemškega naroda, in ne samo to, on je najpristnejši Nemec, ki je privandral iz nemškega rajha. Tako je torej iz Nemčije privandran Kayser širil med ljudstvom na Koroškem „nemško-kulturo“. Kaj hočeš še več, ljubi „Štajerc“, oboževatelj nemške kulture?

* **Požreti,** živega požreti me hočejo, tako kliče Linhart v „Štajercu“. Korlček naj bo prepričan, da bi bilo to brezplodno delo, ker takih ljudi, kakor je on, hodi cela truma pod božjim solncem, ki bi ga v popolnem obsegu nadomestovali v plemenitem uredništvu plemenitega „Štajerca“. Obenem pa naj politični značajnejši Linhart ne pozabi, da je tako nevžiten, da ga celo ne bi mogel prebaviti želodec nobenega količkaj poštenega kanibalskega ljudozrcala.

* Za „Slov. Stražo“ je Ivan Artman, kmet v Šmartnem pri Slovenjgradcu nabral na gostiji Globočnik-Zorman 10 krov.

* Za S. K. Z. je podaril č. g. Matija Karba, župnik v Zrečah, 10 K, s pristavkom: „Ponovno odklonjeni in vendar-le mi za neko uslužno doposlan denar.“

Mariborski okraj.

Maribor. Dne 25. t. m. se je vršila v kapelici ženskega učiteljišča šolskih sester v Mariboru izredno lepa slavnost. Nj. ekselencija prem. g. knez in škof dr. Mih. Napotnik so kronali kip ljube gospes presv. Srca z božjim Detetom v naročju. Že pred 7. uro zjutraj so se zbrale gojenke zavoda v lepo okrašenem šolskem poslopju, da pozdravijo ekselenco, ki so blagoslovili kroni ter po sv. maši kronali kip božjega Deteta in matere Marije. Po slovesnem kronanju so mil. g. knez in škof v ginljivem govoru razložili povod slovesnosti, dokazali, da je Marijino češčenje že iz apostolske dobe, ter vspodbujali vse pričujoče horečemu češčenju Materje božje, naštrevajo vspodbudljive zglede vnetih Marijinih častilk in častilcev. S prošnjo do ljubega Jezusa in nebeske matere Marije, da bi bili kdaj vsi venčani s krono zveličanja, so Prevzvišeni sklenili svoj govor, zapeli nato zahvalno pesem in podelili blagoslov z Najsvetejšim. Pri odhodu je ena izmed gojenk izrekla Nj. ekselenciji v imenu vseh srčno zahvalo, da so s svojim prihodom pripravili slavnost, ki ostane vsem v trajnem spominu.

m Sp. Sv. Kungota. V nadi, da bo naš g. poštar Veingerl svojo, mu podrejeno pošto vendar enkrat spravil v red, smo prizadeti dolgo trpeli in molčali. Ker pa te razmere na naši c. kr. pošti Pesnica vkljub vsem opominom le nočejo izginiti, smo primorani o njih natančneje govoriti, kar naj nam blagovoli g. poštar oprostiti. Priznati moramo, da je naš g. Veingerl blaga duša. Njegovo blagosrčnost čutijo posebno njegovi pismoniši, od katerih ne zahteva posebne sposobnosti in drugih lastnosti. Znamk, dopisnic in drugili poštnih tiskovin ne dobijo od pismoniša nikdar. Moraš mu dati pisma brez znamk, ker pismoniš so tako prijazni, da ti obljudibijo, da ti oni potem na pošti sami napejijo znamke, če jim daš denar. Omenimo nadalje, da romajo pisma in časniki od Poncija do Pilata in zopet nazaj, predno najdejo svoje mesto. Ni zadosti, da se poštno pošiljavate vsled tega, ker pismoniš ne znajo čitati, neredno dostavljajo, ampak nekateri tudi govorijo, da se je na tej poti tudi nekaj pisem izgubilo, o tem bomo ob prilikah na drugem mestu govorili. Za sedaj pozivamo gosp. Veingerla, da napravi na tej pošti čim prej mogoče red. Mi zahtevamo za okrožje Pesnica, Dobrenje, Gradiška, Kaniža in Ranče zanesljivega in sposobnega pismoniša, takega namreč, ki je zmožen položiti večjo kavcijo. Ali ni bil Josip Sernek vosten in zanesljiv pismoniš, kateremu smo z mirno vestjo zaupali, ker je posestnik. Ste ga menda radi tega odstavili, ker ni ponijen sluga in hajlovec. Pozivljemo slavno poštno vodstvo, da napravi tem razmeram na pesniški pošti za vselej konec. — Eden izmed vseh.

m Sv. Jurij v Slov. goricah. Zelo smo se razveselili, ko smo čitali v zadnji številki „Slov. Gospodarja“ izjavo našega vrlega velezaslužnega organizatorja Slov. gorič, č. g. Ivana Bosina, s katero je ožigosal neresnično in podlo obrekovanje nesramnih in ničvrednih štajercijskih backov. Takih je žalibog nekaj v naši fari, ki so štajercijskega mišljena, pa se vendar štulijo pri duhovščini kot poštene ljudi, za hrbotom pa obrekajo in govore neresnične reči čez duhovnike, kjerkoli imajo le priložnost. Takih je tudi žalibog v našem jurjevškem dolu. Ali zasluži tako človeče, da ga imenuje kdo poštenega človeka? Vsak pošten in pametno misleč človek pa bo vskliknil: Bog ohrani našega vrlega č. g. kaplana Ivana Bosina še mnogo let pri Sv. Juriju! Na svidenje! Ob prilikah pa še mnogo več. — Zavedni jurješki kmet.

m Sv. Ana na Krembergu. Dne 24. t. m. je umrla vsled izkrvavenja še komaj 27 let stara Reza Šenekovič, posestnica na Šavnici. Pokojna je bila vrla gospodinja, dobra krščanska mati in nekdanja članica naše Dekliške zveze. Zapušča žaljučega moža in tri nepreskrbljene otročice. Naj počiva v miru!

m Fram. V soboto, na praznik Marijin, smo pokopali 80letnega starčka Valentina Pređan, kmečkega prevzitkarja na Planici. Vrli mož je vzredil in vzgajil vrle otroke, izmed katerih je sin eden najuglednejših mož in kmetov našega Pohorja, načelnik Km. hranilnice in posojilnice v Framu, hčerki pa sta vzhledni kmetici, ena v Koprivniku, druga pa je žena neustrašenega župana Korena v Kočnah, G. Polska.

m Fram. Preteklo soboto, praznik Marijin in nedeljo, naša organizacija ni praznovala in spaša, temveč politično in socijalno delovala. Na shodu se je odlikovala naša mladina s svojim mladinskim shodom. Prihitel je med našo mladež vrli voditelj štajerskih Slovencev, dr. Korošec, ter ognjevito navdušil fante in dekleta v narodnem, gospodarskem, izobraževalnem in političnem oziru. Pa je bil naš Korošec tudi san navdušen, saj je imel pred seboj ogromno število, ra-

mo ob rami, fantov in deklet. Take zahvale pa menda tudi ni žel na kakem shodu, kakor pri nas. Pleskanje in viharni „Živio“-klici so ponehali šele, ko se je dvignilo prekrasno zagrinjalo našega odra ter so pričela dekleta ganljivo igro: „Dve materi“. Pač prenerodno je moje pero, da bi mogel živo popisati vse vtise, ki jih je dobila mladina iz te igre, preokorna je moja roka, da bi mogla prav oceniti marljivosti naših deklet, pa tisto detinsko nežnost, s katero so uprizorile Marijemu prazniku primerno Marijino igro. — V nedeljo po ranem opravilu pa sta imela poslanca dr. Korošec in Pišek prav lep sestanek odličnih mož cele fare — med njimi so bili trije župani — ki je imel zlasti namen, pojasniti položaj v deželni in državni zbornicu, ustanoviti kmetijsko podružnico za Fram, Slivnico in Hoče ter se pripraviti za velik političen in gospodarski shod v Framu, ki se bo vršil v prav kratkem času. — V nedeljo popoldne pa so naša dekleta ponovila v občno zadovoljnost igro: „Dve materi“. Naj bo vse v prid in blagor ljubi mladini in milemu našemu ljudstvu sploh.

m Kočno pri Laporju. Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani je pri nas sedaj najbolj razširjena, to je zavod, ki natanko izplača resnično škodo do zadnjega vinaria. To pa seveda nasprotnike bode v oči. Naš vrli mladenič Alojzij Uršič v Hošnici, ki je pa že sedaj posestnik, in je takoj obrnil hrbet nasprotniku, je pristopil k naši zavarovalnici. To vam je jesa za nasprotnike, da tako vrli posestniki takoj ob nastopu počažejo svojo zavednost. Ni se čuditi, da postanejo vsi besni. Al. Uršiču je eden na cesti celo ustavil konja in začel zabavljati čez našo zavarovalnico. Tudi čez posojilnico se jeze, ker je jetična bolezni, ki se je prijela posojilnice nasprotnikov, neozdravljiva. Niti obrekovanje nič več ne izda, samo obrekovalcem kličemo: Pozor, ker v tej stvari ni šale in popuščenja ni najti pri sodniji. Povsod delujejo najboljši možje pri posojilnicah kot člani načelstva, oz. nadzorstva. Sedaj se je tudi ustanovila Zadruga za vnovčevanje živine v Mariboru. Pristopimo z veseljem in sodelujmo; sama politika nas ne more rešiti, treba je še tudi mnogo sprememb na gospodarskem polju. Čemu se še vedno med producentom in konzumentom redi brez potrebe primojdušovec. Glejte, kmetje, to je precej velika rak-rana, katero moramo z Zadrugo za vnovčevanje živine ozdraviti. Iskren pozdrav vsem, ki se trudijo za povzdigo kmečkega stanu. — Janez Pivec, kmet in zastopnik Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani.

m Jarenina. Mladiška zveza v Jarenini je vsled zadnje predstave v Narodnem domu preložila svoj shod na nedeljo dne 2. aprila. Govori preč. g. kaplan Golob iz Št. Ilja. Zavedni jareninski fantje, pridevi vsi.

Ptujski okraj.

p Ptuj. Župan Ornig se je v sredo, dne 22. t. m. tik pred izredno sejo občinskega odbora odpovedal županstvu.

p Vurberg. Nekako z veseljem pogleda človek po naravi, ko vidi, da se je zima že poslovila od nas ter nas pozdravlja ljuba pomlad. Ptičice prepevajo lepe pesmice ter nas izvabljajo, da tudi mi gremo pogledat po naravi, kako se vse oživlja iz dolgega zimskega spanja. Ko je na praznik sv. Jožefa popoldne takoj prijetno sijalo solnce, vzamem tudi jaz svojo potno palico ter se podam na pot. Ko grem že precej dolgo časa po veliki cesti proti Vurbergu, pridem do grašinske gostilne, kjer je najemnik g. Golob. Ker sem bil že utrujen od dolgega pota, sem se hotel malo odpočeti; zato vstopim v gostilno, da se malo pokrepčam z žlahtno kapljico. Kako se začudim, ko vidi, da sta dve sobi natačeno polni ljudi. Vprašam nekega moža, kaj je vzrok, da je danes toliko ljudstva tukaj. Mož mi odgovori, da je tukajšnji gospodnik povabil nekaj gospodov iz Ptuja, ki bi naj imeli tukaj govor in naše doslužene vojake vspodbujali, da bi ustanovili pri nas Veteransko društvo. In res, če nekaj časa nastopi govornik, kateri na veliko začudenje ljudstva pozdravi goste z nemškimi besedami: „Meine liebe Kameraden,“ ter tako v blaženi nemščini nadaljuje svoj govor. Ko je ta dokončal, nastopi drugi, kateri razloži vse v slovenskem jeziku. Ali je morebiti toliko Nemcev tukaj na Vurbergu, da se mora nemški govoriti? O, kaj še; ne vem, če sta bila dva Nemca, ki nista razumela slovenski. Ali je to prav od gospodnika, da vabi v svojo gostilno nemške govornike, ki govorijo nemški, kakor bi se hoteli na način iz Slovencev norčevati, kateri trosijo tukaj svoje laži ter zabavljajo čez duhovnike? Pa saj to ni nič čudnega, ker, kakor sem slišal, v tej gostilni kljub temu, da se štejejo za prave „Slovence“, ni na razpolago nobenega slovenskega časnika, ne „Slovenskega Gospodarja“, ne „Straže“, ki bi morala biti v vsaki slovenski gostilni. Ko sem se naveličal tega imenitnega shoda, sem z veselim srcem nadaljeval svojo pot, ker sem videl, da so tem govornikom ploskali samo tisti, kateri zajemajo svojo modrost iz ptujskega „Štajerca“, vsi drugi pa obrnejo tej stranki hrbet, kjer se čez duhovnike zabavljajo. „Heil!“ Popotnik.

p Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Bralno društvo je priredilo na praznik sv. Jožefa poučen shod, h kateremu se je zbralok okrog 200 mladeničev in deklet, mož in žen. Prvi govornik mladenič Platinšek J. je poudarjal naš namen, delati za lastno in za narodovo srečo. Drugi govornik je razpravljal, kako je vsakega dolžnost socialno, to je tudi za skupni blagor delovati in žrtvovati; ker to tirja lastna sreča, ljubezen do domovine in krščanska ljubezen. Mladenka Pišek Terezija je na resnični dogodbi pokazala velik

pomen in korist varčnosti. Ob sklepu je Mlakar M. čestitala v imenu mladine, zbrane v Bralnem društvu, preč. g. župniku, požrtvovalnemu buditelju in voditelju naše župnije zlasti tudi na polju socialnega delovanja; pevski zbor je zapel temu primerni pesmi.

p Žetale. Na praznik Marijinega oznanjenja zjutraj je umrl tukaj 75 let stari prevžitkar in bivši kmet Simon Bele. Bil je mož stare žetalanske korenine. Poštenjak, goreč kristjan, pobožen častilec Matere božje in odločen Slovenec. Pokopan je bil zadnji pondeljek. Pri pogrebu je bilo veliko občinstva. Njegovi pravi prijatelji in verski somišljeniki so ga spremili v cerkev k sv. maši in do groba, liberalci, ki so zelo bogoboječi, pa samo do cerkvenih vrat. Blagemu možu daj Bog miren počitek!

p Več Žetalancev se je po svojem marljivem državnem poslanec, g. dr. Korošcu, pritožilo zoper nepravilno ravnanje c. kr. poštarja Maksa Berlizga, pri ministrstvu na Dunaju. G. Berlizg je sam priznal pred člani posojilnic, da so resnične nekatere pritožbe, izgovarja pa se, da je storil to v pozabljalosti. „Nar. List“ se od jeze peni, pa ne bo nič pomagalo. Naj si zapomni, da stvar še ni končana in bo še prislo. S tistem dopisom g. „poslane“ v urednik Špindler poštarju Berlizgu ni naredil nobene usluge.

p Žetalškim županom sporočamo, da jih nek voditelj žetalških liberalcev poštano varo in vodi za nos. Morda o tem pozneje.

p Žetale. Žetalanski župani (pet po številu) so podpisali in s svojimi občinskim pečati potrdili neko prošnjo za prepotrebna poštrega sela. Prošnja je bila napisana dne 5. februarja in sprejeta na pošti dne 12. februarja t. l. Usojamо si vprašati, kedaž bo že rešena ta prošnja in kedaž bomo dobili poštrega pota. Zelo smo radovedni. Našim poslancem priporočamo, naj blagovolijo vprašati pri c. kr. poštnem ravnateljstvu v Gradcu, ali je tista prošnja prišla v Gradec ali ne?

p Polensak. Čuje, g. urednik, hočem Vam povedati na uho nekaj zanimivih in pobožnih želja naših štajercijancev. Že delj časa pridno žro in si bāšo svoje puhle glave z ostudno drobovino ptujske giftne krote, in baš, ko so hoteli mirno prebavati to svojo ljubezni hrano, je zadene kakor strela z vedenega pastirskih list vseh avstrijskih škofov; tega pa ne morejo strepi, ker se glasi ravno nasprotno z evangelijem ptujskega „Štajerca“. Poglejte njih bistre butice, brez vsakega povoda se zakade v ptujskem „Štajercu“ v našega č. g. župnika; kar živega ga hočejo požreti, kakor kako mastno pustno pečenko. Toda zakaj? Čuje! Backi hočejo (seveda kakor največji dobrotniki in zagovorniki cerkve in duhovnikov) imeti v cerkvenih klopek prve sedeže, zraven njih pa bi naj sedele ... Povem drugokrat. Toda dostojnost sv. kraja in čast cerkve tega ne dopuščata, želja cele župnije je bila, da se to zabrani, zgodilo se je, in sedaj je seveda krv g. župnik. — Ko kdo umre, bi po mnenju backov g. župnik za pogreb ne smel računati niti 70 kr. Ne, štajercijanci hočejo vsi „na puf“ na pokopališču ležati; čudno, da ne zahtevajo, naj jih župnik plača še odškodnino, da je spravil mrliča na pokopališče. Sv. maša, pridiga, to je našim štajercijancem preveč tisoč, ali preglasno, ali pa oboje; i seveda, ker v svoji preveliki bogoboječnosti so jim najprijetnejši glasovi, ki prihajajo iz od šnopsa pijanih štajercijanskih grl. Toda, štajercijanci, proč vaše gusne roke od našega č. g. župnika! Sicer si lahko osmodite svoje kremlje, ker vidite, da se ob njevi strani nahaja velika večina faranov, gotovo pa vši poštenjaki. — Opazovalec.

p Sv. Križ tik Slatine. Občni zbor Kat. polit. društva za rogaški okraj je bil dobro obiskan, tudi 4 vrli Žetalčani so prišli. Društveni predsednik je vse kratko pozdravil, poročal o delovanju društva ter vodil volitev novega odbora. Vsi prejšnji odborniki so izvoljeni razun enega, na mesto katerega je bil izvoljen č. g. I. Krajnc iz Žetal. Nato je dobil besedo g. L. Kemperle, urednik „Straže“, ki je v jasnih besedah opisal sedanji naš politični položaj v Gradcu in na Dunaju, ožigosal delovanje štajercijancev, te nemške predstraže, in razvila načrt delovanja Slov. km. zveze. Ko je končal, so mu zborovalci z burnim ploskanjem izrekli zahvalo. Med raznoterostmi se je ostro odsodilo hujskanje nemškutarjev proti slovenskim posojilnicam, rádi odprtja sejmov se ni nič sklenilo, ker je A. Gobec prebral članek o slinovki iz št. 6. „Gosp. Glasnika“. Z navdušenjem so se sprejele tri rezolucije, da se popolnoma zopet odobi slov. okstrukcija v Gradcu, izreče se neomejeno zaupanje Slovenskemu klubu na Dunaju in iskrena zahvala poslancu dr. Korošcu ter se najoddločneje protestira zoper nameravani vinski davek. Polit. društvo, le krepko deluj! Kdor budi, pravico dob!

Ljutomerski okraj.

1 Sv. Križ na Murskem polju. Sklicuje se na par. 19. tiskovne postave zahtevam, da blagovolite v prihodnji številki Vašega cenj. lista priobčiti popravek na istem mestu in z istimi črkami, kakor je bil dojis „Sv. Križ na Murskem polju“ v zadnji številki. Ni res, da bi nosil jaz zvonec v kaki stranki, res pa je, da se za to čast ne potegujem. Ni res, da bi bil v vednem odkritem ali v prikritem boju s katoliško stranko, res pa je, da se z isto nisem ne odkrito, ne prikrito bojeval. — T. Pušenjak.

1 Sv. Jurij ob Ščavnici. Naše bralno društvo priredi v nedeljo, 2. aprila po večernicah javno predavanje „o velikem pomenu in potrebi dobre knjigovodstva za kmetovlca“. Odbor opozarja na to, da je predavanje javno in imajo poleg udov vstop vse, ki se za to zanimajo.

Slovenjgraški okraj.

s Stari trg. Občni zbor Bralnega društva, ki se je vršil v nedeljo, je bil dobro obiskan. Predsednik nam je orisal delovanje društva in omenil, da se zadnja leta društvo ni moglo razevitati, kakor bi moralo, a obljubil je, da bo v bodoče boljše. Akoravno se sedaj zelo nasprotuje društву, in se ravno najbolj vplivne osebe v fari nočejo več približati, naj nas to vendar ne vstraši, ampak pogumno naprej! Pristopilo je tudi več novih udov, pa vendar bi morali v še večjem številu pristopiti. Kajti društvo, ki nima nobenih gmotnih sredstev, ne more uspevati. Omenil je tudi, da društvo ni stražarsko, ampak gospodarsko. Zadnji čas je sicer res krenilo iz pravega tira, a novi odbor bode že zopet spravil v red društveno življenje. Sklenilo se je pri tem važnem zborovanju tudi, da se morajo redno vsak mesec vršiti seje in prediti po Veliki noči večja veselica. Navzoči smo se prav zadovoljni razšli z upanjem na boljše bodoče društveno življenje.

s Marenberg. Dne 23. t. m. smo pokopali mlađo Nežo Cigler, ki je služila v trgu za deklo. Kadarkumre kak tržki bogatin, je vse pokoncu, kadar pa navadna dekla, se bogata gospoda ne prikaže niti od daleč. Sram jih je menda, stopati v sprevodu za siromakom. Pogreba premožnejših kmetov iz okolice se včasih zavoljo lepšega udeleži tisti krčmar, pri katerem imajo pogrebe veliko sedmino. Kmetje! Ali ne bi bilo bolje, da opustimo take velike sedmine, posebno v sedanjih časih draginje? Kdo ima od tega dobček?

s Marenberg. Starejši marnberški Slovenci so se sramovali svojega maternega jezika pred tržkimi, nemškimi bogatimi. Menda so še celo sami naprosili tržke mogočneže, naj vpeljejo v šoli samonemški pouk, ker so računali, da bodo njihovi otroci takoj po izstopu iz nemške šole strašno bogati in (kar je še bolj imenitno) tudi „nobel“. A česa so se v resnicu naučili slovenski otroci v nemški šoli? Kaj znajo? Mašo windiš, malo teč, za nekaj let pa ne je. Pač se bodo začeli tako vzgojeni otroci sramovati vere svojih staršev. Je že tako, oče zataj narod, sin pa še vero.

s Velenje. Shod mladeničev Saleške doline v Smartnem pri Velenju zadnjo nedeljo se je kljub skrajno neugodnemu vremenu res krasno obnesel. Vest, da priče naš poslanec g. dr. Verstovšek, je privabilo nepričakovano veliko mladeničev in mož, ne samo iz domače, ampak tudi iz sosednjih župnij. Po končanemu krščanskem nauku za mladeniče so se zbrali mladeniči in možje v Društvenem domu, kjer je g. poslanec v jednem besedah razložil pomen naše mladeničke organizacije, posebno mladeničke zveze. Prav posebno je polagal na srce mladeničem čednosti, katere mora imeti pravi slovenski mladenič. Po kratkem nalogovu g. župana je nastopil tudi mladenič Zaje iz Škal, ki je v navdušenih besedah bodril fante za društveno življenje. Po sklepnom nagovoru g. kaplana se je zaključil ta, tako lepo uspeli shod. Ta shod nam je pokazal, da je v Saleški dolini mnogo dobrih, za dobro stvar navdušenih mladeničev. Samo treba jih je združiti, organizirati. Zatorej pa mladinoljubi na delo za naše mladeniče!

s Smartno pri Velenju. V torek, dne 28. t. m. smo pokopali 26 let staro dekle Jožefo Podecajt. Bila je zvesta in marljiva članica naše Dekliške zveze, in zadnji čas tudi Marijine družbe. Pogreba se je udeležilo veliko število članic domače Dekliške zveze in Škalske Marijine družbe. V slovo so dekleta še zapela rajni ganljivo nagrobnico; Bog ti naj obilo poplača tvoj trud!

s Škale pri Velenju. V nedeljo dne 9. aprila se po rani sv. maši vrši zanimivo predavanje o strokovnem in socijalnem zavarovanju v sobi bralnega društva. Vabljeni ste delavci in gospodarji. Predaval bude Alojz Zaje.

Konjiški okraj.

c Konjice. Na praznik Oznanjenja Marijinega po večernicah se je zbralo okoli 30 ukaželjnih mater k vzgojevalnemu sestanku; z vso pazljivostjo so poslušale pouk o vzgojnih sredstvih in napakah. Govorilo se je o plačilu kot izdatnem vzgojinem pripromočku, o otroških napakah (lakomnost, sebičnost, nevošljivost) in čednostih (radodarnost, dobrohotnost, skromnost), kako vaditi otroke samozatajevanja; zlasti se je povdraljalo, da je jedro dobre vzgoje vedno brezpostojna pokorščina. Nujna je bila prošnja do mater: Žganje daleč proč — od otrok! Podali so se tudi nraovstveno zdravstveni nasveti za pravilno ravnanje z dojenčki. Ta sestanek ima na sebi tri veselje značke: 1. Matere tak pouk raide in z zanimanjem poslušajo. 2. Zborovalke kažejo veselje in voljo, se po naštetih ravnati. 3. Vrle žene se naravnost priporočajo za slične sestanke. Splošno mnenje sestanka je bilo: V strokovni izobrazbi se družijo možje, mladeniči, dekleta: le žene-matere naj bi bile izvzete?! Je vendar njih stroka najvažnejša, v njihovih rokah je — mladina, ta dragoceni zaklad narodov, ki ga mora ljubiti in čuvati vsak domoljub kot srce svojega ljudstva. Misel, združevati matere, jih učiti in prepričevati za vzorno vzgojo, mora preiti v kri in meso vseh resnih ljudskih prijateljev. Tisti, ki vas, matere, kliče k novemu delu, verjemite, ima materinsko ljubezen do vashih otrok.

c Konjice. Podružnica „Slov. Straže“ se je odločila, da bo zasnova krajevno zbirko narodnih in starinskih znamenitosti konjiškega okraja. Podružnično tajništvo bo prevzelo ureditev in načančno zabilježevanje posameznih reči. Občinstvo cele Dravinjske

doline se uljudno vabi, da se odzove prijaznemu povabilu. Sprejema se: stare podobe in podobice, star denar, narodne noše, pesmi, pregovori, stare knjige, izdelki, ki pričajo o domači umetnosti itd. itd. Natanci ne je zvedo posamezniki v svojih domačih društvi. Bodoči dek. odbor nepolit. društva se bo gotovo zavzel za to pokrajinsko častno zadevo, naj bi se napravila enkrat podlaga za prihodnji „konjiški muzej“. Upamo, da bo pozdravilo tak poskus tudi Zgodovinsko društvo, kajti s tem želimo med ljudstvo zanesti smisel in zanimanje za dragocene male kosti in male kostne dragocenosti, ki se sicer polnoma prezrejo in porazgubijo. Če bo misel ugajala, priredila bo podružnica o prilikli posebno predavanje o tem predmetu.

c Konjice. Večkrat se je že povdraljalo v raznih listih, kako samopašno in nepravično postopajo solske oblasti pri nameščenju slovenskih učiteljev, kako jih odrivajo od boljših mest in vsljujejo svoje ljudi, ki so znani odpadniki in posilinenci. Tako postopanje, kjer se gre za duševno premoženje narodovo, pač zaslubi najstrožjo oboščbo, tem bolj, ker se na ta način rodil in vzgaja nezaupnost pri ljudstvu napram tem oblastim. Na konjiški slovenski šoli, katero so predlanskim dogovorili z ogromnimi stroški nad 85.000 K slovenski kmetje iz konjiške okolice, je nadomestiti eno učiteljsko mesto. Okrajni šolski svet, ki ga imajo v rokah Nemci in posilinenci, ki ni žrtvoval ne vinjarja za solo, hoče nam na vsak način vsliti že po časopisih znanega Avgusta Swetlinha za učitelja, ki je, kakor se je sam javno izrazil, „stramm deutsch“. Saj pa tudi ni drugače mogoče, če se je mogočni konjiški župan „Nemeč Kowatsch“ kot član okrajnega šolskega sveta izrazil, češ, dokler je on v tej korporaciji, „kommt kein windischer Lehrer mehr“. Slovenski starši so se že pritožili pri deželnem solskem svetu zaradi teh nečeščenih krvic, izrazujoč prošnjo, naj ugodi našim pravičnim zahtevam za slovensko učiteljstvo, pritožili smo se proti sedanjemu nadučitelju Pirch, a te pritožbe romajo menda takoj v koš, da ni duha ne sluha o njih, o odpomoči — Pritožili smo se na deželni šolski svet, da nam daje take ljudi, kakor so Pirch in Trabusiner, kot učitelje, ki slovenščine niso zmožni in mrzijo sploh vse, kar je slovenskega, se izogibajo vsakega slovenskega občevanja in delujejo samo v smislu Schulvereina in Südmarke. Proč s takimi učnimi močmi, ki naši slovenski deci ne morejo koristiti. Protestiramo torej javno proti nameščenju g. Swetlin, kot učitelja na slovensko šolo v Konjicah, protestiramo sploh proti nameščenju vsakega posilinemca in prosimo slavni deželni šolski svet, naj upošteva našo pravično željo, da imenuje le Slovenca na našo solo. Obenem prosimo naše deželne poslance, da nujno posredujejo pri merodajnih oblastih in brez pardona razkrinkajo nezdrave razmere pri okrajnem šolskem svetu v Konjicah.

Celjski okraj.

c Celje. Volitve v celjski okoliški občini so na celi črti razveljavljene. Kakor je znano, so pri teh volitvah zmagali Slovenci, nemčurji pa so sramotno porogeli.

c Celje. Po svojih poslih v Celju sem šel tudi v gostilno „Pri belem volu“ ter bil s postrežbo prav zadovoljen. Teknilo mi je dobro tudi sveže črno pivo, drugi gostje so pa hvalili svojo vinsko kapljico, eden Haložana, drugi Konjičana, tretji južno vino iz Visa itd.

c Celje. Med vsemi celjskimi posojilnicami in sparkasami ima pri našem ljudstvu največ zaupanja Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju (v hotelu „Pri belem volu“). To Ljudska posojilnica so ustavili pred štirimi leti katoliško-narodni možje, pristaši Slov. kmečke zveze in Slov. ljudske stranke. V tem kratkem času je nenavadno hitro napredovala, kakor se razvidi iz letnih poročil. Tudi letos, ko je prestrašil nekatere polom Glavne posojilnice v Ljubljani, Ljudska posojilnica ni izgubila niti najmanj prejšnjega svojega zaupanja. Saj je vsak Slovenec vedel, da ta Ljudska posojilnica nima z liberalno Glavno posojilnico nikake zveze. Nasprotno, Ljudska posojilnica je letos na zaupanju celo veliko pridobila. Od odbora te Ljudske posojilnice smo izvedeli, da še nikdar poprej in v enakem času ta posojilnica ni dobila toliko hranilnih vlog, kakor v mesecih januarju, februarju in marcu tega leta. To je znamenje, da so ljudje spoznali, da je vredna vsega zaupanja Ljudska posojilnica (v hotelu „Pri belem volu“) v Celju.

c Iz Gor. Savinjske doline. Dne 19. t. m. je predaval nadučitelj g. Franc Praprotnik v Gornjem Gradu in pri Novi Štifti o sadjarstvu, dne 26. t. m. pa v Mozirju v stari šoli; povsod je bila velika udeležba. V „Gospodarskem Glasniku“ vidimo, kako lepe svote je dobil pretečeno leto naš okraj, namreč 24.000 K. Pred 30 leti pa še za dom nismo imeli jabolk, tu pa tam je stalno kako sadno drevo, poraščeno z mahom. Poznam kmeta, ki je nasadil pred kakimi 20 leti mlada jabolčna drevesa. Ta je dobil pretečeno leto za jabolka nad 200 K. vrhu tega pa je dobil še 1128 litrov mošta iz jabolk. Ali poleg vse te požrtvalnosti za sadjarstvo nam dela veliko zapreko zajec, ki se pozimi trudi na vse kriplje, da bi oglodal mlada drevesa. Postava je, da se mora mlado drevo ovti s slamo 120 cm na visoko. Ker pa pade sneg večkrat nad 1 m visoko, zraven pa še močen vihar napravi zamete, lahko zajec kljub temu še gloda drevesa. V 11. št. „Slov. Gospodarja“ se v dopisu od Nove Štife pri Gornjem Gradu biča jazbece, lisice,

veverice, zajec pa tako sovraži, da že nič noče pisati o tem škodljivecu. Dragi dopisnik, mogoče bomo pa tudi mlado nasajemo zelje moral kakili par centimetrov visoko ovijati s slamo, ravno tako je pesi in korenju zajec prijatelj, žre še oves, kadar zori; videl sem meseca maja, da je zraven deteljne njive zajec še mlado jabolčno drevo oglodal. Da bi se vendar enkrat ta postava predragačila, da bi se proglasil zajec kot škodljivec, da bi ga prišteli k onim živalim, ki so v točki 66. lovskega zakona. V tej točki je dosti živali, o katerih kmetje niti ne vedo, da se smejo uničevati. Treba jim je samo dobiti od najemnika lova pismeno dovoljenje in imeti morajo orožni list. Lovskega lista pa za te živali ni treba. Vsak gospodar sme imeti orožje, zato pa potrebuje orožni list. Če ga brez tega kdo zasači, se kaznuje radi prestopka orožnega patentu, če je pa kaj ustrelil, pa še zavoljo tatvine. Prošnjo za orožni list je vložiti pri pristojni občini. Prošnji se pa lahko ugodni, ali pa se tudi odkloni, če se odkloni, se mora zahtevati poseben sklep, zakaj se je odklonila; pritožba se lahko vloži na namestnijo v Gradec, tretja inštanca pa je poljedelsko ministrstvo na Dunaju. V točki 66. lovskega zakona so navedeni v prostosti se nahajajoči medvedi, volkovi, risi, divje mačke, divje svinje; te sme vsakdo ustreliti in si jih prilastiti. Lisice, plemenite domače kune, podlasice, veverice, hrčke, vidre, domače zajce, razne vrste orlov, sokole-selce, šakale-dayce, ostriže, sokoliče, velike kragulje, skobce, močvirnaste lunje, rudeče jerebe, črno-rujave jastrebe, razne vrste kanj, velike uharice, krokarje, srate, sive vrane, navadne vrane, kavke, šoje, srakopere, rudečehrtnne srakopere, sive čaplje, bobnarice, potapljavke, ponoči vrane, čopaste ponirke, črne morske vrane, vrste stanovščič, navadne cigre, čigrice, ribiče, vodance in povodne kose sme v lovišču loviti, ustreliti in si jih prilastiti le lovski upravičenec, njegovo lovsko osobje, s pismenim dovoljenjem lovskega upravičenca tudi druge osebe. Tudi točka 61. lovskega zakona je velikega pomena za kmeta. Od začetka spomladi pa do končane žetve se brez posebnega posestnikovega dovoljenja na obdelanih poljih in po vinogradih ne sme ne loviti in ne goniti, niti divjačina s psi iskati. Od te prepovedi so izvzete njive, ki so zasajene s krompirjem ali z drugimi, v večjih razdaljah nasajenimi pridelki. Točka 70. lovskega zakona. Vsak, kdor je k izvrševanju lova upravičen, ima dolžnost, povrnil v smislu določil tega zakona škodo, a) povzročeno pri izvrševanju lova na zemljišču in na nespravljenih pridelkih od lovskega upravičenca samega, od njegovega lovskega osobja, od njegovih lovskih gostov ali od psov teh oseb (lovska škoda); b) povzročeno v lovišču od lovnih živali na zemljišču in še ne spravljeneh pridelkih (škoda po divjačini), v kolikor ta škoda ni nastala na zemljiščih, omenjenih v par. 63., odst. 2, ob času mirovanja lova. Ako ima več oseb pravico do izvrševanja lova, jamčijo za lovsko škodo in za škodo po divjačini vsi nerazdelno. Toplo priporočam vsakemu posestniku, da si kupi v Celju v Zvezni trgovini lovski zakon za Štajersko, ki stane 1 K 20 v. V tej knjigi bo vsak našel, kar je potrebno. — Kmet iz Savinjske doline.

c Mozirje. Pri nas se je začelo sedaj spomladi prav živahno društveno življenje. Sicer tudi v zimskem času nismo lenarili. Pridno smo čitali lepe knjige in dobre časopise, katere smo dobivali v čitalnici Slov. kat. izobr. društva. Naše društvo je imelo dne 18. grudna 1910 svoj 4. letni občni zbor. Odbor je ostal večinoma star, Dne 12. svečana je predredilo društvo veselico, ki je bila izborna obiskana. Dne 5. t. m. smo imeli predavanje o dobrem časopisu in o pomenu društva. Dne 26. sušca pa je predaval g. načuditelj Praprotnik o umnem sadjarstvu.

c Rimske toplice. Tukaj se dela čez Savinjo namesto dosedanjega lesnegata, nov, betoniran most, last g. Ulica. Gradi ga neka graška stavbena tvrdka. V ponedeljek, dne 20. t. m. pa je med delavstvom izbruhnil štrajk. Delo se je ustavilo vsled tega, ker je bil odstavljen dosedanje delovodja, kateri je bil pri delaveh splošno priljubljen. Podjetnik je nekaj izboljšal in se sedaj že zopet dela, čeprav še v malem obsegu.

c Trbovlje. Tukajšnja Marijina družba priredila na tihu nedeljo, dne 2. aprila t. l. v dvorani Družstvenega Doma predstavo: „Mater dolorosa“ (Žalostna Mati božja) v 7. dramatskih slikah. Spisal Silvin Sardenko. Vspored: I. Sedem žalosti Device Marije, žalospev. II. Predstava. Začetek ob 1/4. uri popoldne. Vstopnina: Sedeži 1. vrste K 1'20, ostale vrste 80 vin., sedeži na galeriji K 1'40, stojišča 40 vin. Ker je čisti dobiček namenjen Družstvenemu Domu, se preplačila hvaležno sprejemajo.

c Gomilsko. Tukajšnje Bralno društvo nam je priredilo dne 24. in 25., t. m. jako zanimiv in korestu tečaj o kmetijskem knjigovodstvu. Predaval nam je kmetijski potovalni učitelj g. Goričan, za kar se mu tem potom prav prisrčno zahvaljujemo. Tečaja so se udeležili v velikem številu možje, zlasti pa mladenci, ki so tako pazno sledili izvajanjem g. predavatelja. Upati je, da si omisli vsak pameten gospodar to za gospodarstvo velepomembno knjigovodstvo, ker potom knjigovodstva bode lahko gospodar spoznal, kje ga najbolj čevelj žuli. Sicer mu bode delalo od začetka nekoliko preglavice, toda z dobro voljo bodo vse te zapreke odstranjene.

c St. Jurij ob juž. žel. Osrednja zadruga za vnovčevanje živine in pospeševanje živinoreje v Mariboru je priredila v nedeljo, dne 26. t. m. po prvem opravilu v Katoliškem domu gospodarski shod, kateri je bil dobro obiskan. Poslovodja zadruge g. Že-

bott je razložil zbranim živinorejem velik pomen Osrednje zadruge, na kar je lepo število navzočih živinorejcev pristopilo k zadrugi.

c St. Jurij ob juž. žel. V zadnjem letu smo nekateri hudo prizadeti, ker je izginil most čez Voglajno in pa steza iz Nove vasi naravnost v Brezovje čez železnično progo, tam, kjer se nahajajo še sedaj zavornice. Posebno se bo pogrešalo te poti vselej, kadar bo opravilo pri sv. Ahaeu. Hodilo se je tam o pamтивku, zato se nam mora prehod zopet omogočiti, prej ne odnehamo.

c Mestinje. „Štajerca“ je pa le dobro brati! Po njem postane človek, kar hoče, učenjak, modrijan, in Bog ve kaj še! O tem ne sme nihče dvomiti, kateri ima čast, priti z Blažkom v dotiko. Mestinjančani smo tako srečni, da malokaje tako. Na praznik M. D. smo ga skoro v vsaki hiši slišali, kako nam je čital in razlagal Linhartov evangelij, da smo se kar čudili njegov modrosti. Še prihodnji rod ga bo čislal, sedanji ga še dobro ne razume! Pač pa zna še zasloveti preko naših pokrajin tja do tevtoburških planin. Pridite si ga, g. urednik, o priliki pogledat, najdete ga lahko, če ne, pa vprašajte po Blažku, in vsak ga Vam pokaže, samo naočnike ne pozabiti.

c Kmetijska podružnica Mestinje-Sv. Peter na Medv. selu priredila v nedeljo 2. aprila ob 8. uri pop. pri Sv. Petru na Medv. selu v župnišču poučno zborovanje. Govoril bo o živinoreje strokovni učitelj Židanšek s šentjurške kmetijske šole, tajnik podružnice župnik Gomilšek pa bo poročal o 88. občnem zboru kmetijske družbe v G. adcu. Uđe podružnica iz domače župnije in vseh sosednih pridite polnoštevilo na to velezanimivo zborovanje!

c Šmarje pri Jelšah. Na cvetno nedeljo dne 9. aprila bo ob 3. uri pop. imelo „kat. slov. politično društvo za Šmarski okraj“ svoj občni zbor in sicer v prostorih Habjanovih. Ob tej priliki bosta poročala naša poslanca dr. Korosec in Vrečko.

c Poučni tečaj na kmetijski šoli v Št. Jurju ob juž. žel. Eno-dnevni poučni tečaj o najvažnejših pomladanskih delih kakor sajenje in obrezovanje drevja, naprava novih travnikov itd. se vrši v soboto dne 8. aprila t. l. Tečaj se lahko udeleži na lastne stroške vsak, ki se prijavlja do 6. aprila t. l. Pouk traja od 10. ure predpoldne do 6. ure zvečer.

Brežiški okraj.

b Kmetovalci, pozor! Že zdaj opozarjam daljnino brežiško okolico na shod, ki ga priredi kmalu po Veliki noči podružnica Kmetijske družbe, Zakot. Shod bo važen za živinorejce in kmetijstvo sploh, posebno, ker pride govorit tudi strokovnjak o agrarnih operacijah.

b Vodovod v Brežicah se menda le bliža uresničenju; v Brezini pri kolodvoru se neprehnomava vrta in kopanje, ter je slišati, da dajo vrelci skoro enkrat toliko vode, kot bi bilo za Brežice potrebno. Le naglo naprej, kajti kdo ve, če ne bomo letosne leto vodovoda posebno nujno potrebovali!

b Romanja v sv. deželo so se zadnjo nedeljo počeni udeležili vsi, ki so bili pri predavanju podružnice „Slov. Straže“ v Brežicah. In kakor je bilo slišati, ni bilo nobenemu žal časa na vstopnine, ko je slišal od domačega g. kaplana toliko poučnega o krajinah, ki jih je posvetil naš Žveličar s svojimi stopinjami in celo s svojo krvjo, in je obenem večino teh krajev videl živo pred seboj v svetloplinskih slikah. Taka predavanja s sklopitičnimi slikami so zares izredno poučna, in je lahko vsakomur stokrat žal, kdor tako priložnost pouka in najblažje zabave zamudi!

b Koprišnica. Kat. slov. izobraž. društvo je blagovolil poslati kot dar mnogočasti gospod Maks Ašič, kaplan na Ponikvi ob j. ž. 10. kron, za kar se mu najiskrenje zahvaljuje odbor. Naj bo blagemu dobrotniku, našemu vrlemu rojaku plačnik ljubi Bog! Živeli posnemovalci!

Iz celega sveta.

Zakon, kako se imajo oblačiti moški in ženske, so napravili skrbni očetje amerikanske države Nova Karolina. Moda se prepogostoma menja ter je pri tem tako draga, da povzroča velike nepotrebne stroške in je pravi napad na žepe očetov. Zakonski predlog se glasai, da se enkrat za vselej točno določi krog za oblike moških, ženskih in otrok, in to brez ozira na imetje in družbeni položaj posameznika v državi.

Pravičen odvetnik. Angleški bogataš, lord Eldon, je zapustil vse svoje premoženje ljudstvu. V oporoki je napisal: „Ljudstvu vračam, kar sem od njega dobil.“ — Eldon je bil odvetnik.

106 let starata krčmarica živi v Dolgi vasi pri Kočevju na Kranjskem. Sedaj je poročena že petič. Ko je šla zadnjikrat pred oltar, je bila starata 99 let. Njen mož je star 67 let. Oba zakonska še sama strežeta gostom. Ta ženska je pač najstarejša gostilnjarka na svetu.

Morilec žensk se zopet pojavlja v Berolinu. Dne 20. t. m. so našli na nekem travniku severno od mesta mrtvo žensko truplo. Za morilem ni sledu.

Slovenčina uradni jezik v Ameriki. „Glas Naroda“ poroča: Indianapolis, Ind., 3. sušča. Mestni urad je izdal v slovenskem jeziku ukaz na slovenske stranke v mestu, da ne sme spati v eni sobi več oseb, kakor dve, če je soba zadost velika in zračna, drugače sme spati v eni sobi samo ena oseba.

Zagonetni umori v Karlovcu. Iz reke Korane so pri Karlovcu nedavno potegnili z vode tri trupla, o katerih sodijo, da so oropani izseljenci, ki so se vra-

čali domov. Dne 21. t. m. pa so potegnili iz Korane četrto truplo, istotako moško, o katerem tudi sodijo, da je kak domov se vračajo Amerikanec. Policia je mnenja, da so morilec dobro organizirana roparska polpa, ki se klati v karlovški okolici, in ki se bavi zlasti z napadi na Amerikance, ki se vračajo domov. Zagrebško državno pravdništvo je razpisalo 1000 K nagrade za izsleditev morilcev. Doslej so zaprli pet ciganov, ki so imeli svoj tabor v bližini, kjer so našli trupla.

Ameriški kapital na Rusku. Ameriški finančnik John Hammond, ki biva že dalje časa na Rusku in je bil predstavljen tudi carju, se je pogajal z rusko vlado po naročilu neke ameriške družbe o gradnji žitnih elevatorjev na Rusku, in pogajanje je bilo uspešno. Američani bodo zgradili na Rusku celo omrežje elevatorjev, ki se bodo oskrbovali pod državnim nadzorstvom. Nadalje se poroča, da se je Hammond posrečilo, dobiti dovoljenje za napeljava vode po Turkestanu. John Hammond je odpotoval iz Petrograda v Berolin, kjer želi biti predstavljen nemškemu cesarju.

Zaradi kajenja odrezali jezik. Iz New Yorka se poroča, da so morilec zdravnik nekemu Tos. Flannerju odrezati pol jezika, ker se mu je naredil na jeziku rak radi preoblega kajenja. Popuščen je na dan po 20 cigar in poleg tega je še vedno držal v ustih pipa. Da se rak ne razširi, so mu morilec odrezati pol jezika. Sedaj pravi, da ne bo več kadil.

Leteči peklenški stroji. Iz Londona poročajo: Znana Löwinger White izdeluje z orožnim tehnikom Maximom male letalne stroje v vojaške svrhe, ki bi mogli nositi v zraku neizmerne množine razstreliva. Pri celi zaidevi se gre za napravo pedenta k potom brezzičnim tokom vodljivim podmorskim čolnom, na katerih seveda ni moštva, in ki v bližini sovražnih ladij izpraznijo na morsko dno velike množine dinamita ter tako povzročajo pogubo sovražnim ladjam. Enake stroje mislijo izdelati omenjeni trije, seveda kot letalne stroje.

Nova iznajdba v električni. Danec Waldemar Poulsen je iznašel nekaj povsem novega na polju elektrike. To je: električno luč brez žic. Poskušal je veliko in se veliko trudil, dokler ni populoma vspel. Danes mora biti zvezana vsaka električna luč z dve žicami, da gori. On je pa iznašel tako, da ni treba nič žic, po katerih teče elektrika. Kakor brzjavimo brezzično, tako bomo imeli tudi luč brezzično. Ne pozna se sicer še stroja, ve se pa za gotovo, da je vse to res. Poskušal je to že v javnosti. Na eni strani velike dvorane je stal on, na drugi pa njegov pomačač, kateri je držal električne luči. In začele so naenkrat goreti, dasi jih je držal populoma prosti v zraku in ni bilo stika z nobenimi žicami. Ta iznajdba je velikanskega pomena. Saj je znano, da moramo imeti po dve žici za vsako svetlico in da morajo biti napeljane iz tovarne. Baš danes je vsaka iznajdba, katera odpravlja žice, izredno dobrodošla, saj imamo po velikih mestih toliko različnih žic, da ne bude kmalu nobenega prostora več. A ne samo to. Žice so vse iz bakra, baker je pa zelo drag. Na ta način se bode električna luč tako pocenila, da jo bude premogel vsak človek.

Kometi v letu 1911. V letu 1911. se bode videli na nebu nekoliko kometov ali repatic, a le za vrlo kratek čas. Prvi je komet Broockov (1889), ta komet je že dne 8. januarja dosegel svoj perihel. Drugi je komet Enckejeva repatica. Ta pojde skozi svoj perihel sredji meseca avgusta. Ker ima slabo svetljivo in ker mu je potovanje zelo proračunano, jo bo težko najti na nebeškem svodu. Tretji je Barnardova repatica „Templum I.“ To repatica so opažali leta 1867., 1873., in 1879. Od tedaj je niso več videli. Zdi se, da je tako blizu svojemu razsulu, da jo bo težko opaziti na nebeškem svodu. Peta je repatica Brorsenova, ki bo v decembru najblžja solncu. Z naše zemlje se jo bo težko opazilo.

Najnovejše novice.

Shod železničarjev v Laškem trgu se vrši v nedeljo, dne 2. aprila ob 9. uri dopoldne v gostilni Narodni Dom. Govorila bosta poslanca dr. Benkovič in Gostinčar; obenem bo občni zbor zidanmoške podružnice Prometne zveze.

Kmet. družba ima včeraj in danes v Gračcu občni zbor. Slovenski zastopniki se pridno udeležujejo razprav.

Iz sole. Stalnim učiteljem oziroma učiteljicam so imenovani: pri Sv. Barbari tamošnja začasnna učiteljica Ljudmila Lendovšek, na ljudski šoli pri Sv. Rupertu v Slov. gor. tamošnja začasnna učiteljica Irma Seligo, na ljudski šoli v Bučah tamošnji začasnji učitelj Anton Volavšek, na ljudski šoli Kapelle pri Radgoni tamošnji začasnji učitelj Ivan Mihelič in učiteljska suplentinja Marija Pušenjak, na dekliški ljudski šoli v Ljutomeru tamošnja začasnna učiteljica Jurijana Robič.

Podpora vinogradnikom. Poročali smo že, da je za štajerske vinorejce, ki so hudo prizadeti po laški slablji letini, vsled opetovanega posredovanja pos. S. K. Z., dovoljena svota 100.000 K. V imenu S. K. Z. je poslanec dr. Benkovič te dni zopet posredoval v ministrstvu, da se ima podpora brez odloga nakazati, ker se zadeva prav po nepotrebničem zavlačuje. Dvakrat da, kdor hitro da! Akt je dospel te dni na namestnijo v Gračec, in upati je, da bo vsaj malo pomagano bednemu stanju vinograd

Poročilo o živinskem sejmu v Gradiu dne 23. marca t. 1.

Prigralo se je 142 volov, 73 bikov, 162 krav, 1 tele. Cene so bile sledete: pitani voli prima blago 96—108 K., lepi, pitani voli 84 do 94 K., slabješi voli 74—82 K. Pitane krave 72—82 K., srednje pitane krave 58—70 K., slabješe 52—54 K. Biki 78—98 K., 100 kg. žive teže. Izvabilo se je: na gornje Štajersko 41 komadov, v Trst 82 komadov. Tendenca: prigralo se je na ta sejem 25 komadov manj. Cene so ostale enake cenam prejšnjega sejma.

Poročilo o sejmu zaklanih telet in svinj v Gradiu dne 23. marca 1911:

Pripeljalo se je 612 zaklanih telet in 2119 svinj. Cene so bile te za 100 kg: teleta glede na kakovost 144—154 K., svinje (nemške) 133 do 144 K., ogrske svinje 136—152 K. Tendenca: pripeljalo se je 7 telet in 488 svinj manj, kot prejšnji teden. Promet je bil miren.

Poročilo o sejmu mlade in klavne živine na Dunaju dne 23. marca 1911.

Pripeljalo se je 3943 telet in 8054 svinj, 264 ovc in 2955 jagnjet. Cene so bile sledete: teleta živa 1 kg 128 do 130 vin., zaklana prima 1:0 do 180 vin., srednja 120 do 156, izjema 92 do 190 vin. Svinje zaklana prima 130 do 160 vin., srednje in slabše 116 do 128 vin., ovce 120 do 186 vin., jagnjeta 22 do 52 K en komad. — Cene svinjam so se znižale za 6—10 vin. pri kg, tudi cena telet se je zvišala za 6—16 v. Ovce in jagnjeta so ostala na ceni zadnjega tedna. Žive svinje so se plačevala 4—8 vin. nižje 1 kg.

Listnica uredništva.

Radi preobilnega gradiva smo morali več dopisov odložiti za prihodno številko.

A. Jurca naslednik Alojz Semčar, trgovec na Ptuju

sprejme močnega dečka poštenih staršev in z dobrimi spričevali takoj kot učenca v svojo špecerijsko trgovino. Natančnejši pogoji se dogovore ustmeno.

379

365

Oddaja službe.

Pri c. kr. okrajinem glavarstvu celjskem oddati je takoj stalno službo pisarniškega pomočnika s pravilnimi prejemki.

Pogoji: Znanje nemškega in slovenskega jezika v govori in pisavi, strojepisje. Prosilec, kateri so popolnoma zmožni prestavljanja iz nemškega v slovenski jezik, imajo prednost.

Prošnje z izkazi o dozdajšnji uporabi vložiti je pri okrajnemu glavarstvu celjskem.

365

Steckenpferd-milo z liličnim mlekom

Najmehkejše milo za kožo kakor proti pegam!

Dobiva se povsodi.

128

le edino Pfeifer-jevo milo, ker le to napravi brez truda snežno belo perilo!

Pazite na vtič Pfeifer in znamko :::: tige

926

Našim gospodinjam priporočamo

926

!! umetno moštovo esenco !!

Si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi sed izvrstne, obstojne in zdrave domače pičice.

Cena 1 steklenici za 150 litrov 4 krone.

Dobi se samo

v drožeriji Maksa Wolfram,
Maribor, Gor. Gosposka ulica.

Kdor želi
denar prihraniti, ter za-
nesljivo dobro blago po-
niki ceni kupiti, na-
gre z zaupanjem ▶ po-
stno trgovino

Janko Artman &
v Šent Jur ob
Južni žel.

Kdor želi

Pojasnila o inseratih daje

upravnštvo samo tistim, ki priležijo vprašanje znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 24. marca 1911.

Trst . .	70 41 33	2 1
Linc . .	13 33 73	9 56

Kamnosek Franc Koban, prej A. Horvat v Račjem pri Mariboru se priporoča slav. občinstvu v izdelavo v njegovo stroku spadajočih del po zelo nizki ceni. 118

Učenca, ki bi imel talent za podobarstvo in pozlatarstvo, sprejme takoj pod ugodnimi pogojmi Ant. Sumrek, podobar in pozlatar Celje. 248

Seme pravega kašeljskega zelja, prodaje Ig. Mrcina, v Zg. Kašju pošta D. M. v Polju po K. 1:20 za 20 gramov. Denar je poslati naprej. Sprejemajo se tudi pisemske znamke. Pohvalna priznanja mojih sedajnih odjemalcev so na razpolago. 158

Lepe posestvo tik žezevni poštajo Pesnica pri Mariboru, obstoječe iz 11 oralov zemlje in sicer travnika, sadonosnika, njiv in zrada ter lepe zidane z opeko hiše in viničarie se ceni primereno in jasno ugodno takoj proda. Istopom se proda tudi manjše posestvo, ki meri 5 oralov in sicer obstoječi iz travnika, sadonosnika, njive in lesene hiše. Obe posestvi imate krasne lege za vinograde. Natančneje pri g. Zinauer Sv. Jakob v Slov. gor. 845

Jako lepo posestvo se proda, lepa lega, pripravno za vsakega gospoda kot letovičje, ali za skrbnega gospodarja, arondirano 14½ oralov, 20 minut od kolodovra in trga, 5 minut od glavne ceste, 4½ oralov travnikov, 4 oralov njiv, 800 sadnih dreves, brajde, vrt, 800 sežnjev vinograda (polovica novi nasad), vse v najboljšem rednu in dobro gnojenio, 6 oralov gozda, lepa gospodska hiša, devet prostorov, podstrešje, klet in hram gospodarsko poslopje, hram in hlev, hlevi za pratiče, pralna kuhinja in sušilnica za sadje, listnica vse z opeko krito v najboljšem stanju. Pripravni gospodarski stroji, kakor centrifuga za mleko, parilnik, slamorenzice, mlizi, reznice za peso, stroj za pranje pesa, krompirja itd. Več se izve pri Franjo Počak, Šmarje pri Jelšah Št. Jankov. 912

Malo posestvo se proda, meri okoli 4 orale dobre in rodovite zemlje, rediti se more 3 svinje in ena krava, raste 3 polovnjake vina, 4 do 5 pa jabolčnjaka. Poslopje se stoji iz hiše, kuhinje, kleti, hleva, zidana, in parna za seno. Cera je 3' 800 kron. P. Vohorčič, Jag. ce. p. Laški trg. 164

Lepo malo posestvo med Sevnico in Rajhenburgom, 5 minut od žezevnice, je hosta, lepe njive, travnik s sadnim drevenjem, lepa ravinja, je kozolc, hlev za živino in svinje, hiša ima dve sobi, dve kuhinji, klet, zidana, in parna za seno. Cera je 3' 450 kron. Naslov je v upravnosti tega lista. 118

Prada se 25000kolov, 2 in en pol m dolgi na oba konca oščitnih, kolje je samo kostanjevo, cepljeno iz črstega lesa, prada se tudi motor na dva kolesa „Noricum“ popolnoma v dobrem redu, ker je se malo rabljen. Andrej Marin, Gomilsko. 215

Sprejme se takoj: eden učenec, ne pod 15 let star v trgovino mešanega blaga; prednost ima oni, ki govorijo tudi nemški in ima dobra šolska spričevala. Sprejme se tudi dekla, ki mora biti sposobna za kuhanje in vsak hišni posel. Oglašati se je pri Lukatu Senica, trgovci v Šmarju pri Sevnici. 398

Prada se 25000kolov, 2 in en pol m dolgi na oba konca oščitnih, kolje je samo kostanjevo, cepljeno iz črstega lesa, prada se tudi motor na dva kolesa „Noricum“ popolnoma v dobrem redu, ker je se malo rabljen. Andrej Marin, Gomilsko. 215

Prada se 25000kolov, 2 in en pol m dolgi na oba konca oščitnih, kolje je samo kostanjevo, cepljeno iz črstega lesa, prada se tudi motor na dva kolesa „Noricum“ popolnoma v dobrem redu, ker je se malo rabljen. Andrej Marin, Gomilsko. 215

Prada se 25000kolov, 2 in en pol m dolgi na oba konca oščitnih, kolje je samo kostanjevo, cepljeno iz črstega lesa, prada se tudi motor na dva kolesa „Noricum“ popolnoma v dobrem redu, ker je se malo rabljen. Andrej Marin, Gomilsko. 215

Prada se 25000kolov, 2 in en pol m dolgi na oba konca oščitnih, kolje je samo kostanjevo, cepljeno iz črstega lesa, prada se tudi motor na dva kolesa „Noricum“ popolnoma v dobrem redu, ker je se malo rabljen. Andrej Marin, Gomilsko. 215

Prada se 25000kolov, 2 in en pol m dolgi na oba konca oščitnih, kolje je samo kostanjevo, cepljeno iz črstega lesa, prada se tudi motor na dva kolesa „Noricum“ popolnoma v dobrem redu, ker je se malo rabljen. Andrej Marin, Gomilsko. 215

Prada se 25000kolov, 2 in en pol m dolgi na oba konca oščitnih, kolje je samo kostanjevo, cepljeno iz črstega lesa, prada se tudi motor na dva kolesa „Noricum“ popolnoma v dobrem redu, ker je se malo rabljen. Andrej Marin, Gomilsko. 215

Prada se 25000kolov, 2 in en pol m dolgi na oba konca oščitnih, kolje je samo kostanjevo, cepljeno iz črstega lesa, prada se tudi motor na dva kolesa „Noricum“ popolnoma v dobrem redu, ker je se malo rabljen. Andrej Marin, Gomilsko. 215

Prada se 25000kolov, 2 in en pol m dolgi na oba konca oščitnih, kolje je samo kostanjevo, cepljeno iz črstega lesa, prada se tudi motor na dva kolesa „Noricum“ popolnoma v dobrem redu, ker je se malo rabljen. Andrej Marin, Gomilsko. 215

Prada se 25000kolov, 2 in en pol m dolgi na oba konca oščitnih, kolje je samo kostanjevo, cepljeno iz črstega lesa, prada se tudi motor na dva kolesa „Noricum“ popolnoma v dobrem redu, ker je se malo rabljen. Andrej Marin, Gomilsko. 215

Prada se 25000kolov, 2 in en pol m dolgi na oba konca oščitnih, kolje je samo kostanjevo, cepljeno iz črstega lesa, prada se tudi motor na dva kolesa „Noricum“ popolnoma v dobrem redu, ker je se malo rabljen. Andrej Marin, Gomilsko. 215

Prada se 25000kolov, 2 in en pol m dolgi na oba konca oščitnih, kolje je samo kostanjevo, cepljeno iz črstega lesa, prada se tudi motor na dva kolesa „Noricum“ popolnoma v dobrem redu, ker je se malo rabljen. Andrej Marin, Gomilsko. 215

Prada se 25000kolov, 2 in en pol m dolgi na oba konca oščitnih, kolje je samo kostanjevo, cepljeno iz črstega lesa, prada se tudi motor na dva kolesa „Noricum“ popolnoma v dobrem redu, ker je se malo rabljen. Andrej Marin, Gomilsko. 215

Prada se 25000kolov, 2 in en pol m dolgi na oba konca oščitnih, kolje je samo kostanjevo, cepljeno iz črstega lesa, prada se tudi motor na dva kolesa „Noricum“ popolnoma v dobrem redu, ker je se malo rabljen. Andrej Marin, Gomilsko. 215

Prada se 25000kolov, 2 in en pol m dolgi na oba konca oščitnih, kolje je samo kostanjevo, cepljeno iz črstega lesa, prada se tudi motor na dva kolesa „Noricum“ popolnoma v dobrem redu, ker je se malo rabljen. Andrej Marin, Gomilsko. 215

Prada se 25000kolov, 2 in en pol m dolgi na oba konca oščitnih, kolje je samo kostanjevo, cepljeno iz črstega lesa, prada se tudi motor na dva kolesa „Noricum“ popolnoma v dobrem redu, ker je se malo rabljen. Andrej Marin, Gomilsko. 215

Prada se 25000kolov, 2 in en pol m dolgi na oba konca oščitnih, kolje je samo kostanjevo, cepljeno iz črstega lesa, prada se tudi motor na dva kolesa „Noricum“ popolnoma v dobrem redu, ker je se malo rabljen. Andrej Marin, Gomilsko. 215

Prada se 25000kolov, 2 in en pol m dolgi na oba konca oščitnih, kolje je samo kostanjevo, cepljeno iz črstega lesa, prada se tudi motor na dva kolesa „Noricum“ popolnoma v dobrem redu, ker je se malo rabljen. Andrej Marin, Gomilsko. 215

Prada se 25000kolov, 2 in en pol m dolgi na oba konca oščitnih, kolje je samo kostanjevo, cepljeno iz črstega lesa, prada se tudi motor na dva kolesa „Noricum“ popolnoma v dobrem redu, ker je se malo rabljen. Andrej Marin, Gomilsko. 215

Prada se 25000kolov, 2 in en pol m dolgi na oba konca oščitnih, kolje je samo kostanjevo, cepljeno iz črstega lesa, prada se tudi motor na dva kolesa „Noricum“ popolnoma v dobrem redu, ker je se malo rabljen. Andrej Marin, Gomilsko. 215

Prada se 25000kolov, 2 in en pol m dolgi na oba konca oščitnih, kolje je samo kostanjevo, cepljeno iz črstega lesa, prada se tudi motor na dva kolesa „Noricum“ popolnoma v dobrem redu, ker je se malo rabljen. Andrej Marin, Gomilsko. 215

Prada se 25000kolov, 2 in en pol m dolgi na oba konca oščitnih, kolje je samo kostanjevo, cepljeno iz črstega lesa, prada se tudi motor na dva kolesa „Noricum“ popolnoma v dobrem redu, ker je se malo rabljen. Andrej Marin, Gomilsko. 215

Prada se 25000kolov, 2 in en pol m dolgi na oba konca oščitnih, kolje je samo kostanjevo, cepljeno iz črstega lesa, prada se tudi motor na dva kolesa „Noricum“ popolnoma v dobrem redu, ker je se malo rabljen. Andrej Marin, Gomilsko. 215

Prada se 25000kolov, 2 in en pol m dolgi na oba konca oščitnih, kolje je samo kostanjevo, cepljeno iz črstega lesa, prada se tudi motor na dva kolesa „Noricum“ popolnoma v dobrem redu, ker je se malo rabljen. Andrej Marin, Gomilsko. 215

Prada se 25000kolov, 2 in en pol m dolgi na oba konca oščitnih, kolje je samo kostanjevo, cepljeno iz črstega lesa, prada se tudi motor na dva kolesa „Noricum“ popolnoma v dobrem redu, ker je se malo rabljen. Andrej Marin, Gomilsko. 215

Prada se 25000kolov, 2 in en pol m dolgi na oba konca oščitnih, kolje je samo kostanjevo, cepljeno iz črstega lesa, prada se tudi motor na dva kolesa „Noricum“ popolnoma v dobrem redu, ker je se malo rabljen. Andrej Marin, Gomilsko. 215

Prada se 25000kolov, 2 in en pol m dolgi na oba konca oščitnih, kolje je samo kostanjevo, cepljeno iz črstega lesa, prada se tudi motor na dva kolesa „Noricum“ popolnoma v dobrem redu, ker je se malo rabljen. Andrej Marin, Gomilsko. 215

Tovarna za lesne izdelke in barve
v Ljubljiji, pošta Mozirje,
sprejme takoj 2—3 dobre kovače, 2 kolarja proti
3 do 5 kron dnevnega zasluga.
887 Oskrbištvo tovarne.

Sanatorij „Mirni Dom“
za bolnike na živilih, priporočan
od zdravnikov. — Zmerne cene.
Prospekti na zahtevo zastonj —

Dr. Miroslav Čeh, Gornja Sv. Kungota.

Postrežba poštena! Cene primerne!
Poščite in obiščite

narodnega in domačega trgovca
Franca Lenart v Ptiju,

ki je dobil za spomlad in leto veliko izbiro najnovnejših štovov za moške ter razne volne za ženske obleke in bluze. Priporoča pa tudi mnogo lepih novodošlih cesirjev stalnih barv, kakor tudi obilo drugega v to stroko spadajočega blaga po nizkih cenah.

Kdor bo z blagom zadovoljen, naj pove svojim znancem, Kdor bo z blagom nezadovoljen, naj pove meni. 26

Priporoča se

Franc Lenart v Ptiju.

Naročajte in kupujte pri
veletrgovini z železnino
„MERKUR“

Peter Majdič v Celju,
vsakovrstno železnino, kakor: stavbene nosilce, strešno
šepenke in pločevino, omrežje in ograje iz omrežja,
poljedelske stroje, posebno sedaj za spomlad travniške
brane iz litega železa, kakor tudi iz jekla; nadalje:
orodje, okovje, štedilnike, črpaljke vodovodne ce-
vi itd.

Pristno pozlačena Kristusova telesa so vedno v zalogi.
Umetna gnojila, kakor: Thomasovo žlindro, kajnit, kalijevo sol itd. prodaja po nizkih cenah. 193

*****
Slov. Bistrici
in celi okolici se priporoča
kupujte vse Vaše potrebščine pri trgovcu

Al. Pinter-ju
pri farni cerkvi v Sl. Bistrici.
On ima lepo zalogu vsakovrstnega blaga ter točno in
zanesljivo posreže.

Za sedajšnji pomladanski čas prodaja tudi vsa-
kovrsta semena, kakor:

Pravo štajersko deteljino seme, lucerno, rdečo
deteljo, travno seme, peso, runkl, repno seme, semen-
ski oves, svinjsko salato (cikorijo), korenjevo, zeljno,
salatno, indivijo, redkevno seme itd.

Za vinograde: galico, tenaks, brizgalnice, škarje, motike, gumi-trake, preja ličje itd.

Za travnike: Tomažovo žlindro, kajnit, kalijevo sol, travno seme, kose, vile, grablje, srpe itd.

Nadalje je v zalogi Barteljovo klapno apno, „In-
kulus“, vsakovrstni otrobi, železo, ključavnice, cementi
itd.

*****

Svetovno mojstrstvo
v industriji ur končno osvojeno
valed prevzetja edine prodaje sem v stanu za samo
K 4·90 ponuditi elegantno posebno ploščato amerik.
14 kar. duble zlato švic. žepno uro. Ista ima 36 ur
idočo anker kolese s premirano znamko „Speciosa“ in
je električnim potom prevlečena s pristnim zlatom.
Jamstvo za točen tek 4 leta. 1 komad K 4·90, 2 komada K 9·30. Vsaki ura se pridene zastonj fino pozla-
čena verižica. Brez rizika, ker je dovoljena zamenja-
va oz. se denar vrne. E. Holzer, Krakov, Stradom 18/107.

Največja mizarska in tapetarska trgovina
Karol Wesiak - Maribor

Tegethofsova ulica stev. 19.

651

Zakaj

spremeniti v eni

b) Vi, če si kupite pisalni stroj, morali imeti vedno eno in isto pisavo, če pa lahko na pisalnem stroju „Blickenderfer“ piše najrazličnejše pisave in v raznih jezikih in lahko na prsekundi strmo pisavo v ležečo?

Zakaj

Zakaj

je Vi rabite barvotrake, če pa zasigura „Blickenderfer“ jev pisalni stroj manj stroškov, zelo lepo in snažno pisavo z vedno ravnimi vrstami?

b) Vi preveč izdali za pisalni stroj, če pa dobite „Blicken derfer“-jev tako licen pisalni stroj, kateri je zelo priročen mnogostranski za uporabo, ima vsemogoče prednosti, stroj, kateri je bil 15 krat odlikovan in o katerem je 140.000 priznalnih pisem na razpolago?

Štiri različni modeli za pisarne, potovanja in zasebno rabo.
185—260 mark. Čez 100 različnih pisav in jezikov.

Ilustrovani katalog franko.

Groyen & Richtmann, Kolin, Köln.

Podružnica: **Berolin**, Leipzigerstrasse 112.

Zastopnik za avstrijske dežele: **Makso Dachauer**, Ried i. Innkreis.

Naznanilo.

Vinogradnikom naznanjam, da imam cepljene trte na prodaj mosler-silvaner, burgunder-beli, muškat V. rizling, rulander, portogizer, kapčina, žlahtnina, beli in rudeči traminec, ranfol, vse na riparijo-portalisi cepljeno. Cepljene trte stanejo 100 komarov 14 kron. Korenjački 100 komarov 3 krone. Naročila se sprejemajo, dokler je še kaj v zalogi.

Janez Verbnjak,
posestnik in trtar, Breg pri Ptaju.

*****

Naznanilo.

Kupujem vsake vrste zrno in
tudi les po najboljši ceni; tudi se
menja zrno z moko. Janez Špes,
posestnik parje žege in mlinar v
Mariboru, nasproti dragonske ka-
sarne, Magdalensko predmestje.

150

● Jako zanimiv in poučen
list s slikami je

„Ilustrovani tednik“

● ki izhaja vsak petek,
ter stane četrtek letno le
1 80 K. Zahtevajte ga
povsed! Naročite ga in
inserirajte v njem!!!!!!
Naslov: „Ilustrovani
tednik, Ljubljana“.

Stane ena steklenica samo 50
vinarjev.

Prav dobro mazilo pri prehla-
jenju v zgloboh in udih. Cena 1 K.

Kaplice za želodčni krč:

Žganje proti trganju ::

F. PRULL:

mestna lekarna pri c. kr.

MARIBOR, Glavni trg štev. 15.

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna od-
liko in častni diplom k zlati kolajki.

Krepilno sredstvo za slabotne, malo-
krvne in rekonvalescente. Površni
voljo do jedi, utruje živce in popravi
kri. Izborni okus. Nad 7000 zdrav-
niških spričeval.

I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcola.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol l 4 K 2·50 in pe-
445 1 l 4 K 4·80.

Ni lito! Ne samo, da se dajo na tri velikosti
regulirati, ampak se tudi najložji in
najtrpežnejši novo
iznajdeni

OKLEPNI HOMOTI

za živino.

Cena za par št. II, k
se da regulirati, za
srednje vole K 17·50
Isti za največje vole
K 18·50. Homoti, ki se
ne dajo regulirati, za
krave en par K 16—

409

Ni lito! Dobijo se pri
Nejedlo & Pavlišta, Praga VIII.

Oznanilo.

Podpisani posestnik kot vinorejec pri Sv. E-
mi blizu Podčetnika Matevž Strašek, naznanja, da
ima čez 20 tisoč amerikanskih koreičnih divjakov
na prodaj. Po nizki ceni in po dogovoru. Dobe se
pri njem razne vrste podlage kot od Montikole,
Riparija in Portalis. Že dobro znane kot najboljše
vrste za podlagu za nove nasade. Imenovani je tu-
di pripravljen pomagati na razne načine pri ame-
rikanskih nasadih. Naslov: Matevž Strašek, sadje-
in vinorejec pri Sv. Emi, Pristova. Sp. Staj. 65

Ceno Posteljno Perje

1 kg sivega, pulje-
nega K 2·—, pol belega
K 2·30, belega K 4·—, prima perje mehkega kakor puha K 4·—, veleprima oglajenega najboljše vrste K 8·—,
mehkega perja (puha) sivega K 6·—, belega
10·—, prsnega puha K 12·— od 5 kg naprej
884 poštnine prosto.

Narejene postelje

iz gostonitega, rdečega, modrega, rumenega ali belega inleta
(nankinga), pernica, velikost 170×116 cm z dvema zglavnimi
cama, te dve 80×56 cm, zadost napolnjene, novim, sivim,
očiščenim, košatin in stanovitnim perjem K 16·—, napolna-
ma K 20·—, maha K 24·—, pernica sama K 12·—, 14·—, 16·—,
zglavnica K 3·—, 8·50, 4·—, pernica 180 cm×140 cm velike
K 15·—, 18·—, 20·—, zglavnice 90×70 ali 80×80 cm, K 4·50,
5·—, 5·50, blazine iz gradla 180×116 cm K 15·—, K 18·—
raspošilja po povzetju, zavojnina zastonj, od K 10·— naprej
poštnine prosto.

Maks Berger v Deženiku štev. 1014, Šumava.

Kar ne ugaja, se zameni ali pošlje denar nazaj. Ceniki o bla-
zinah, odejah, prevlekah in drugem posteljnem blagu zastonj
in poštnine prosto.

*****

Pohištva in posteljne oprave

***** po najnižjih cenah. *****

Cenik in proračun zastonj.

Lastna mizarska in tap. delavnica.

Za pomlad in poletje

se priporoča slavnemu občinstvu v izdelovanje vsakvrstnih oblek za gospode in fante. — Ob enem opozarjanju, da imam v zalogi tudi razne štote iz domačih in angležkih tovar, izgotovljene obleke za gospode in fante ter veliko izbiro močnih cajgastih hlač.

Vsa naročila izvršim točno in solidno po najnovejšem kraju in za zmerno ceno. — Salonske obleke za gosp. dijake od K 56 — naprej. 250
Z velespoštovanjem

Jakob Vezjak, krojač

Maribor, Grajski trg v gradu (Burg).

Slov. brivnica v Mariboru!

Slavnemu občinstvu v Mariboru in okolici priporočam svojo brivnico, ki se nahaja v

Tegetthofovi ulici štev. 22

v hiši g. dr. Kaca. Postrežba stroga solidna! — Za obilen obisk prosi

Juro Gredlič, brivec.

Svoji k svojim!

Za veliko noč!

priporočam svojo veliko zalogu manufakturnega blaga za možke in ženske obleke, svilene robe, srajce, kravate itd.

vse najnovejše

Toraj ne bode nobenmu žal ako se spodaj imenovana trgovina poišče.

Manufakturana trgovina:

Jožef Ulaga : Maribor

Tegetthofova cesta št. 21.

Postrežba točna in solidna. :: Po tako nizkih cenah. ::

Častno priznanje 1885.

Starcznana trgovina s semenjem

M. Berdajs, Maribor

Sofijin trg

priporoča svojo veliko zalogu travnega, deteljnega vrnega in gozdnega semena po nizki ceni. — Opominjam posebno na deteljno seme, katero se letos po precej nizki ceni kot „natuerell“ ponuja, ter omenjam, da prodajam samo pristno deteljo, garantirano, brez predence (grinte) in so čast. kupovalcem spričevala na razpolago.

Poljski mavec (gips)

najboljše umetno gnojilo za polje in travnike priporoča

M. Berdajs, Maribor - Sofijin trg.

Valjčni mlin

v Kranju išče spretnega in veščega podmlinarja. 371

Razglas.

Usojam si svojim p. n. kupecem ujudno naznaniti, da sem svojo, doslej g. C. Worsche v najem oddano, splošno priljubljeno trgovino z manufakturo, suknom, modnim in platnenim blagom

v Mariboru, Glavni trg št. 16

(zraven lekarne)

zopet sam prevzel in da jo budem z večjo, dobro sortirano zalogu kakor v prejšnjih letih naprej vodil. — Zlasti si do volujem opozarjati na svoje gotove predpasnike in perilo, ki se izdeluje v moji hiši sami.

S tem da prosim, da mi naklonite svoje zaupanje in da se sami o nizki ceni ter izborni kakovosti prepričate, beležim z velespoštovanjem 240

K. Pichler.

Robert Diehl

!Ne zamudite!
Osrbite si pravočasno
velikonočne razglednice!

Dobijo se v največji izberi v raznih vrstah po izredno nizki ceni
v trgovini **SV. CIRILA** v Mariboru.
Trgovcem izvanreden popust!

Janko Artman-u
da si ogledate
največjo izložbo trpežnih in lepih svilnatih robev.
Ta velikanska izložba
je v prvem nadstropju trgovske hiše
Janko Artman-a
v Šent Jurju ob juž. žel. pri
farmi cerkvi. 413

Vrtnar

pripraven tudi za hišnega sluga, se sprejme v službo, na prodaj krma za konje in govejo živino pri Peter Majdič, 384 paromlin v Celju.

!Travniške brane!

petvrstne 56 K

šest „ 64 „

sedem „ 72 „

in vse druge poljedelske stroje izdeluje točno in po ceni
tovarna poljedelskih strojev
v Hočah pri Mariboru Jos. Pfeifer.

Edina štaj. narodna steklarska trgovina

na debelo in na drobno

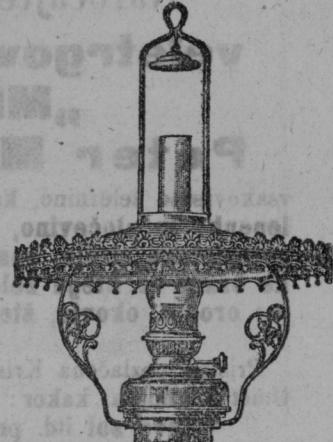
Franc Strupi : Celje

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogu steklene in porcelanske pesode, svetilk, ogledal, vsakvrstnih šip in okvirjev za podebe.

Prevzetje vseh steklarjev del pri cerkvah in priv. stavbah.

..... Najboljša in točna postrežba. .....

Prva južno-štajerska kamnoseška družba v Celju.

Žaga, brusi in struze s strojnim obratom. :: Zavod za graviranje črk. :: Izvršuje nagrobne spomenike in vsa monumentalna in stavbena dela iz tu- in inozemskega materiala.

Plošče za pohištvo iz raznobarvnega marmorja :: Velika zaloga izgotovljenih nagrobnih spomenikov :: Najnižje cene :: Kulantni plačilni pogoji :: Naročila se izvršujejo točno.

Ceniki in stroškovni proračuni brezplačno.

Brzjavke: Kamnoseška družba : Celje.

Trgovina s papirjem in pisalnim orodjem

Goričar & Leskovšek v Celju

Graška ulica št. 7.

Lastna založba šolskih zvezkov, risank in risalnih skladov po najnovejših predpisih.

Na debelo

Na drobno

žganjarna
v Celju

priporoča svojo doma žgano
slivovko, tropinovec, vinsko
žganje, brinjenec kakor tudi

štajerski
konjak